

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ
УКРАЇНИ

Повітрофлотський проспект, 6, м.Київ,
03168
тел.: (044) 230-73-30
E-mail: admou@post.mil.gov.ua
web: www.mil.gov.ua
код згідно з ЄДРПОУ 00034022

MINISTRY OF DEFENCE
OF UKRAINE

6, Povitroflotskyi Ave., Kyiv,
03168, Ukraine
phone: (044) 230-74-67
E-mail: admou@post.mil.gov.ua
web: www.mil.gov.ua

№ _____ від _____ 20__ р.

Державна регуляторна служба України

*Щодо проекту постанови
Кабінету Міністрів України*

На виконання резолюції Прем'єр-міністра України від 29.03.2023 № 8401/1/1-23 до Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про оборонні закупівлі” щодо запровадження прозорості в оборонних закупівлях (крім відомостей про закупівлі товарів, робіт і послуг оборонного призначення, що становлять державну таємницю) із забезпеченням захищеності державних замовників від воєнних загроз на період дії правового режиму воєнного стану в Україні”, пункту 1.1 Плану організації підготовки проектів актів та виконання інших завдань, необхідних для забезпечення реалізації зазначеного Закону України, Міністерством оборони України розроблено проект постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Порядку проведення робіт з державного гарантування якості товарів, робіт і послуг оборонного призначення”.

З метою одержання зауважень і пропозицій від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань зазначений проект постанови в період 10 липня - 9 серпня 2023 року було оприлюднено на офіційному веб-сайті Міністерства оборони України. Зауваження та пропозиції надійшли від громадської спілки “Фонд підтримки реформ в Україні” (лист від 08.08.2023 № 15-97/2303). Листом від 14.08.2023 № 425/615 Департаментом державного гарантування якості Міністерства оборони України було доведено до ГС “Фонд підтримки реформ в Україні” результати опрацювання наданих зауважень та пропозицій.

Відповідно до вимог статті 21 Закону України “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності” Міністерство оборони України подає на розгляд та погодження доопрацьований з урахуванням зауважень і пропозицій заінтересованих органів проект постанови Кабінету

ДОКУМЕНТ СЕДО
Сертифікат 5B77CE19CBB35C640400000096D0000A9A70100
Підписувач Умеров Рустем Енверович
Дійсний з 26.01.2024 0:00:00 по 25.01.2026 23:59:59

Міністерство оборони України

220/3118 від 29.02.2024 19:10

Міністрів України “Про затвердження Порядку проведення робіт з державного гарантування якості товарів, робіт і послуг оборонного призначення”.

- Додатки:
1. Проект постанови Кабінету Міністрів України на 16 арк.
  2. Пояснювальна записка на 4 арк.
  3. Аналіз регуляторного впливу на 23 арк.
  4. Скан-копія Доповнення до Плану діяльності МОУ з підготовки проектів регуляторних актів на 2023 рік на 2 арк.
  5. Повідомлення про оприлюднення та скріншот сторінки в мережі Інтернет, на якій розміщено повідомлення на 2 арк.
  6. Протокол розбіжностей щодо зауважень та пропозицій на 19 арк.

Міністр оборони України

Рустан УМЄРОВ

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

від “ ” 2024 р. №

Київ

Про затвердження Порядку проведення робіт з державного гарантування якості товарів, робіт і послуг оборонного призначення

Відповідно до абзацу сьомого пункту 1 частини першої статті 4 Закону України “Про оборонні закупівлі” Кабінет Міністрів України **постановляє**:

1. Затвердити Порядок проведення робіт з державного гарантування якості товарів, робіт і послуг оборонного призначення, що додається.
2. Міністерствам та іншим центральним органам виконавчої влади привести (у разі потреби) власні нормативно-правові акти у відповідність із цією постановою.

Прем'єр-міністр України

Д. ШМИГАЛЬ

ДОКУМЕНТ СЕДО
Сертифікат 5B77CE19CBV35C640400000096D0000A9A70100
Підписувач Умеров Рустем Енверович
Дійсний з 26.01.2024 0:00:00 по 25.01.2026 23:59:59

Міністерство оборони України

220/3118 від 29.02.2024 19:10

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від _____ 2024 р. № _____

ПОРЯДОК

проведення робіт з державного гарантування якості товарів, робіт і
послуг оборонного призначення

Загальна частина

1. Цей Порядок визначає механізм організації та проведення робіт з державного гарантування якості товарів, робіт і послуг оборонного призначення (далі – продукція), що закуповуються у вітчизняних підприємств для потреб сектору безпеки і оборони відповідно до Закону України “Про оборонні закупівлі” (далі – внутрішні закупівлі) та підприємств (організацій) держав-членів НАТО і держав-партнерів під час реалізації зовнішньо-економічних контрактів (договорів) на закупівлю та постачання продукції.

2. У цьому Порядку терміни вживаються в такому значенні:

оцінка відповідності процесів - перевірка, аналізування та оцінювання процесів виробництва, які мають високі ризики негативного впливу на якість продукції для отримання та оцінювання доказів з метою визначення ступеню дотримання вимог державного контракту (договору) щодо якості продукції;

перевірка спроможності учасників відбору - задокументований процес (аудит) отримання та оцінювання доказів з метою визначення ступеню здатності учасників відбору забезпечити виконання вимог державних контрактів (договорів);

план державного гарантування якості - документ, затверджений уповноваженим органом з державного гарантування якості (далі – уповноважений орган), що встановлює об’єкт, мету та обсяг робіт з державного гарантування якості, порядок, умови, місце і строки проведення, а також звітність за результатами державного гарантування якості;

представник уповноваженого органу - фізична особа, відповідальна за виконання робіт з державного гарантування якості, яка у встановленому порядку уповноважена на проведення робіт з державного гарантування якості;

протокол аналізу ризиків - документ, що містить відомості про виявлені ризики, їх оцінювання та застереження щодо них;

система державного гарантування якості - сукупність взаємопов’язаних або взаємодійних організацій, процесів, ресурсів, законодавчих і нормативно-правових актів, процедур, методик, правил та інших елементів, необхідних для здійснення державного гарантування якості;

свідоцтво про спроможність - документ, виданий уповноваженим органом, який підтверджує спроможність суб'єкта господарювання виконати державний контракт (договір);

система менеджменту якості - сукупність взаємопов'язаних або взаємодійних елементів організації для встановлення політик та цілей щодо якості, а також процесів для досягнення встановлених цілей; менеджмент якості включає планування якості, управління якістю, забезпечення та поліпшення якості;

спеціалізовані організації - підприємства, установи, організації усіх форм власності, їх структурні підрозділи, які мають відповідні компетенції та повноваження стосовно оцінки відповідності продукції, систем та процесів;

стандарти із забезпечення/гарантування якості - стандарти НАТО серії AQAP, військові стандарти та інші нормативні документи, гармонізовані (ідентичні) зі стандартами НАТО серії AQAP;

технічна експертиза - комплекс науково-технічних та організаційних заходів з досліджень (вимірювань) продукції оборонного призначення з метою встановлення їх відповідності технічній документації та вимогам державних контрактів (договорів).

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Законах України "Про оборонні закупівлі", "Про національну безпеку України", "Про публічні закупівлі", відповідних нормативно-правових актах Кабінету Міністрів України, національному стандарті ДСТУ ISO 9000:2015 "Системи управління якістю. Основні положення та словник термінів" та стандартах із забезпечення/гарантування якості.

3. Порядок проведення державного гарантування якості (далі - ДГЯ) в умовах особливого періоду визначається відповідно до законодавства України та умов державних контрактів (договорів).

4. Функції уповноваженого органу визначені у Положенні про уповноважений орган з ДГЯ.

5. ДГЯ здійснюється шляхом оцінки відповідності процесів із забезпечення якості продукції вимогам державних контрактів (договорів) та має на меті засвідчити спроможність учасників відбору та виконавців державних контрактів (договорів) (далі – виконавці) постачати продукцію відповідно до вимог державних замовників перед укладанням державних контрактів (договорів) та підтвердити дотримання цих вимог у процесі виконання державних контрактів (договорів).

6. Під час реалізації зовнішньо-економічних контрактів (договорів) з експорту-імпорту продукції взаємне державне гарантування якості здійснюється за запитом уповноваженого органу держави покупця до уповноваженого органу

держави постачальника на підставі міжнародних угод (меморандумів) щодо застосування системи взаємного ДГЯ, умов зовнішньо-економічних контрактів (договорів) та вимог стандартів НАТО серії AQAP або військових стандартів, ідентичних стандартам НАТО.

7. Проведення робіт з ДГЯ не виключає діяльності представництв державних замовників у сфері оборони з контролю якості та приймання продукції (далі – представництва державних замовників), яка здійснюється ними у відповідності до законодавства України.

8. ДГЯ здійснюється на підставі відповідного запиту державного замовника або встановлення державним замовником кваліфікаційних критеріїв відповідно до Закону України “Про оборонні закупівлі” за умови наявності високих та середніх рівнів (індексів) ризиків, що можуть мати негативний вплив на якість продукції та/або виконання державних контрактів (договорів) (далі - неприйнятний рівень ризиків). Рішення щодо проведення ДГЯ за наявності неприйнятного рівня ризиків приймається державними замовниками з визначенням строків, порядку документального оформлення процесу ДГЯ. Проведення ДГЯ під час виконання зовнішньо-економічного контракту визначається на підставі відповідних вимог цього контракту.

ДГЯ зазвичай включає наступні роботи:

формування державним замовником запиту щодо ДГЯ або встановлення державним замовником відповідних кваліфікаційних критеріїв на основі ідентифікації, аналізування та оцінювання ризиків;

аналізування уповноваженим органом запиту державного замовника щодо застосування ДГЯ, включаючи ідентифікацію, аналізування та оцінювання ризиків державним замовником, а також коригування (уточнення) результатів ідентифікації, аналізування та оцінювання ризиків;

визначення представника(ів) уповноваженого органу для здійснення ДГЯ;

оцінювання та погодження тендерних та/або контрактних (договірних) вимог щодо забезпечення якості та здійснення ДГЯ;

оцінка відповідності учасників відбору шляхом оцінювання спроможностей виконавців забезпечувати виконання відповідних контрактних (договірних) умов на етапі оцінювання та відбору;

уточнення контрактних (договірних) вимог щодо ДГЯ під час укладання державного контракту (договору);

аналізування, оцінювання та схвалення плану якості виконавця щодо державного контракту (договору);

розроблення плану ДГЯ;

нагляд за дотриманням виконавцями вимог з ДГЯ під час виконання державних контрактів (договорів) із оформленням відповідних документів;

оформлення сертифікату про відповідність продукції перед її постачанням державному замовнику;

оформлення звіту за результатами виконання ДГЯ.

Під час проведення робіт з ДГЯ та після їх завершення уповноважений орган забезпечує зворотний зв'язок з державними замовниками та/або уповноваженими органами держав-членів НАТО і держав-партнерів. Зворотний зв'язок забезпечується шляхом листування, яке здійснюється у паперовій або електронній (у разі наявності відповідної системи документообігу) формі.

Ідентифікація, аналізування та оцінювання ризиків

9. Первинна ідентифікація, аналізування та оцінювання ризиків щодо продукції та учасників відбору здійснюються державними замовниками у відповідності до нормативно-правових актів Міноборони та стандартів із забезпечення/гарантування якості.

10. Під час ідентифікації, аналізування та оцінювання ризиків опрацьовується наступна інформація (але не обмежується) щодо:

тактико-технічних характеристик та властивостей продукції, її технологічної (технічної) складності, умов виробництва, випробувань, експлуатації, обслуговування, ремонту;

результатів виконання попередніх державних контрактів (договорів) та аналізу рекламаций;

наявності технологій та (або) процесів, порушення яких мають високу ймовірність негативного впливу на продукцію, стан виробничої бази, технічної документації, випробувальної, професійної підготовки персоналу;

рівня залежності забезпечення життєвого циклу продукції від імпорту комплектувальних виробів, запасних частин, матеріалів та сировини;

характеристик продукції, які можуть негативно вплинути на якість у разі неможливості належного контролю під час виконання державних контрактів (договорів);

результатів внутрішніх та зовнішніх аудитів системи менеджменту якості (далі – СМЯ) виконавця, результатів оцінювання та інспектування виробничих процесів.

11. До проведення ідентифікації, аналізування та оцінювання ризиків щодо продукції та учасників відбору за договором (контрактом) відповідно до законодавства України можуть залучатися установи, організації та підприємства України усіх форм власності за відповідним напрямом їхньої діяльності, а також генеральні конструктори із створення техніки для потреб оборони та безпеки держави, представництва державних замовників та органи військового управління.

12. За результатами ідентифікації, аналізування та оцінювання ризиків державними замовниками складається протокол аналізу ризиків, в якому наводиться інформація про ризики з визначенням їх рівня (індексу), яка доводить необхідність застосування процесу ДГЯ.

Запит щодо ДГЯ подається державними замовниками до уповноваженого органу виключно за наявністю неприйняттого рівня ризиків.

Порядок розроблення протоколу аналізу ризиків та його форма визначаються уповноваженим органом.

13. Наявність політичних, соціальних, економічних, юридичних та інших ризиків, які не пов'язані з ризиками щодо продукції та/або виконавців, але можуть впливати на виконання умов державного контракту (договору), може бути врахована під час запиту та проведення робіт з ДГЯ для всебічного аналізу та оцінювання впливу на джерела походження інших ризиків.

Визначення вимог з ДГЯ

14. Вимоги з ДГЯ у державних контрактах (договорах) визначаються державними замовниками, виходячи з оцінювання рівня ризиків. У разі прийняття державним замовником рішення про проведення ДГЯ в державних контрактах (договорах) мають бути визначені вимоги з ДГЯ, в тому числі вимоги до СМЯ виконавців, виробничих процесів з посиланням на відповідні стандарти НАТО серії AQAP або ідентичні військові стандарти, вимоги до представників уповноваженого органу під час проведення робіт з ДГЯ тощо.

Основні вимоги з ДГЯ пов'язані з:

продукцією та процесами її виробництва;

процесами забезпечення якості;

СМЯ виконавця (співвиконавців);

виконавцем в частині його зобов'язань щодо дотримання вимог стандартів із забезпечення/гарантування якості, зокрема, розроблення плану якості та плану управління ризиками;

представником уповноваженого органу щодо його обов'язків та повноважень при проведенні ДГЯ;

представником державного замовника щодо його участі у ДГЯ;

поступками та відхиленнями щодо продукції.

Порядок формування вимог з ДГЯ та їх типовий перелік визначається уповноваженим органом за погодженням з державними замовниками.

15. Під час внутрішніх закупівель, виходячи з особливостей забезпечення якості продукції для потреб сектору безпеки і оборони, якщо здійснюється закупівля технологічно складної та вартісної продукції або продукція знаходиться на етапах освоєння виробництва, застосування нових інноваційних технологій та/або є результатом реалізації експериментальних (пілотних) проєктів із створення (модернізації) продукції, державними замовниками можуть бути визначені додаткові вимоги щодо процедур оцінки відповідності процесів забезпечення якості, зокрема, вимоги щодо проведення технічної експертизи, інспектування виробництва, аудиту продукції тощо.

16. Вимоги з ДГЯ можуть бути включені до технічної специфікації та тендерної документації/оголошення на етапі перед укладанням державних контрактів (договорів). У разі проведення закупівель за закритими закупівлями вимоги з ДГЯ узгоджуються під час проведення переговорів між державними замовниками та потенційними виконавцями.

17. Якщо під час виконання державних контрактів (договорів) виявлені додаткові ризики щодо продукції та/або виконавців, державними замовниками за погодженням з уповноваженим органом може бути прийнято рішення щодо укладання до цих державних контрактів (договорів) додаткових угод із встановленням вимог з ДГЯ.

Формування запиту на проведення ДГЯ

18. Після визначення вимог з ДГЯ державними замовниками формується та надається уповноваженому органу запит на проведення ДГЯ.

19. У запиті зазначається інформація щодо продукції, виконавця (співвиконавців), форм та обсягів ДГЯ.

До запиту додається:

проект державного контракту (договору) або витяг з державного контракту (договору) в частині, що стосується вимог до якості;

документація на продукцію або посилання на її номер та місце зберігання (у разі великого обсягу документації);

протокол аналізу ризиків.

20. Уповноважений орган здійснює аналізування запиту на проведення ДГЯ впродовж 5 робочих днів та перевіряє обґрунтованість оцінювання ризиків, проводить додаткові ідентифікацію, аналізування та оцінювання ризиків, узгоджує форми та обсяги ДГЯ, опрацьовує з державним замовником умови проведення ДГЯ, приймає рішення про проведення ДГЯ та офіційно повідомляє державного замовника про прийняття (відхилення) запиту.

Підставою для відхилення запиту можуть бути відсутність у запиті необхідної інформації щодо продукції або виконавця, відсутність протоколу аналізу ризиків, або за результатами оцінювання ризиків уповноваженим органом рівень ризиків не є достатньо високим для проведення ДГЯ.

Під час опрацювання запиту уповноважений орган має право запросити у державного замовника, якій надав запит на ДГЯ, додаткову інформацію щодо ризиків, а також перевірити повноту та об'єктивність цієї інформації через відповідні представництва державних замовників або в інший спосіб.

21. Уповноважений орган має право відмінити (призупинити) дію рішення про проведення ДГЯ, якщо державний замовник змінив умови державного контракту (договору), які впливають на основні вимоги з ДГЯ, визначені пунктом 14 цього Порядку, без повідомлення про це уповноваженого органу.

У такому разі уповноважений орган у строк не більше 5 робочих днів повідомляє державного замовника про відміну (призупинення) дії рішення про проведення ДГЯ та разом з державним замовником вживає вичерпних заходів для врегулювання питання щодо необхідності проведення ДГЯ (проводить узгоджувальні процедури, консультації, наради, робочі зустрічі тощо).

22. Під час здійснення закупівель за зовнішньоекономічними контрактами (договорами) уповноважений орган на підставі запиту державного замовника має право замовити у відповідних органах держав-членів НАТО та держав-партнерів, з якими укладено міжнародні угоди (меморандуми, договори) щодо застосування системи взаємного державного гарантування якості, проведення ДГЯ.

23. Порядок формування запиту на проведення ДГЯ, його опрацювання та прийняття рішення про проведення ДГЯ визначається уповноваженим органом за погодженням з державними замовниками. Запит подається у паперовій або електронній (у разі наявності відповідної системи документообігу) формі.

Планування робіт з ДГЯ

24. Після прийняття рішення про проведення ДГЯ та узгодження з державним замовником умов проведення ДГЯ уповноважений орган впродовж 5 робочих днів розробляє план державного гарантування якості.

25. План державного гарантування якості розробляється з урахуванням вимог стандартів із забезпечення/гарантування якості, зокрема, AQAR 2070 або ідентичного військового стандарту.

У плані державного гарантування якості зазначається інформація щодо запиту на ДГЯ, рівня (індексу) ризиків, плану якості, процесів, СМЯ виконавців, заходів з ДГЯ за кожним ризиком, форм та способів проведення ДГЯ, термінів виконання заходів ДГЯ, порядку взаємодії з представниками державного замовника, звітності з ДГЯ тощо.

26. Порядок розроблення плану державного гарантування якості та його форма визначаються уповноваженими органом.

27. План державного гарантування якості погоджується з державним замовником та затверджується уповноваженим органом. Копія затвердженого плану у паперовій або електронній (у разі наявності відповідної системи документообігу) формі надсилається на ознайомлення до відповідного виконавця.

Наказ уповноваженого органу про затвердження плану державного гарантування якості є підставою для проведення робіт з ДГЯ.

Виконання робіт з ДГЯ

28. При здійсненні закупівель за зовнішньоекономічними контрактами (договорами) склад робіт з ДГЯ та порядок їх проведення визначаються відповідно до положень міжнародних угод (меморандумів) між Україною та державами-членами НАТО, державами-партнерами щодо застосування системи взаємного державного гарантування якості, умов зовнішньоекономічних контрактів (договорів) з урахуванням вимог стандартів НАТО серії AQAP, зокрема, стандартів AQAP 2070 та AQAP 2110, або інших стандартів, визначених у цих контрактах (договорах).

29. Виконання робіт з ДГЯ під час внутрішніх закупівель здійснюється відповідно до Закону України “Про оборонні закупівлі”, умов державних контрактів (договорів) та військових стандартів, ідентичних стандартам НАТО серії AQAP.

30. Залежно від рівня ризиків щодо продукції та/або виконавця державного контракту (договору) роботи з ДГЯ включають:

- аналізування, оцінювання та нагляд за виконанням плану якості;
- моніторинг рівня ризиків, нагляд за виконанням плану управління ризиками;
- оцінювання та інспектування окремих (критичних) виробничих процесів, виробництва в цілому;
- оцінку відповідності СМЯ виконавців вимогам, визначеним у державному контракті (договорі), моніторинг функціонування СМЯ;
- нагляд за проведенням випробувань продукції в процесі виробництва.

31. Для забезпечення виконання робіт з ДГЯ виконавець зобов'язаний надати представникам уповноваженого органу доступ до місць виробництва, контролю, проведення випробувань і зберігання продукції, а також будь-яку технічну документацію та інформацію стосовно виконання державного контракту (договору), зокрема:

- документацію щодо СМЯ;
- документацію щодо процесів;
- технічну та виробничу документацію, у тому числі технічну специфікацію, конструкторську та технологічну документацію;
- загальний опис продукції та процесів її виробництва;

інформацію щодо аналізу та оцінювання ризику (ризиків), заходів стосовно зниження їх негативного впливу на якість продукції під час виробництва;

перелік застосованих національних або інших стандартів, на основі яких здійснюється підтвердження відповідності продукції та процесів її виробництва встановленим вимогам;

результати виконаних проектних розрахунків, проведених досліджень тощо;

протоколи випробувань;

протоколи невідповідностей, результати аналізування невідповідностей, інформацію щодо прийняття, виконання та оцінювання результативності коригувальних дій тощо.

32. Виконавці мають забезпечити доступ представників уповноваженого органу до технічної, технологічної, виробничої та іншої документації, яка стосується діяльності співвиконавців, а також здійснення ДГЯ у співвиконавців, стосовно яких встановлено неприйнятний рівень ризиків. Відповідні вимоги мають бути встановлені в контрактах (договорах) виконавців із такими співвиконавцями.

33. Для виконання робіт з ДГЯ уповноваженим органом можуть залучатись представники державного замовника за умови забезпечення неупередженості та відсутності конфлікту інтересів.

Оцінювання спроможності виконавця

34. Оцінювання спроможності виконавця є складовою частиною процесу закупівлі продукції, проводиться впродовж 15 робочих днів уповноваженим органом та/або представниками уповноваженого органу із застосуванням механізмів ДГЯ на етапі відбору виконавців.

Під час оцінювання спроможності виконавця проводяться роботи з оцінювання спроможності його СМЯ та/або оцінки відповідності процесів забезпечення якості встановленим вимогам.

Оцінювання спроможності виконавця в частині його фінансово-економічних та юридичних аспектів здійснюється представництвами державних замовників та не входить до складу робіт з ДГЯ. Результати такого оцінювання враховуються під час формування Свідоцтва про спроможність виконавця.

35. Підставою для оцінювання спроможності учасників відбору є відповідний запит державного замовника, який надається ним до уповноваженого органу до укладання державного контракту (договору).

36. За запитом державного замовника щодо оцінювання спроможності виконавця уповноважений орган здійснює планування відповідних робіт з ДГЯ та узгоджує з виконавцем умови їх проведення.

37. За позитивних результатів оцінювання спроможності виконавця уповноважений орган надає державному замовнику Свідоцтво про спроможність виконавця. До Свідоцтва додаються документи з оцінювання спроможності СМЯ та матеріали оцінювання фінансово-економічних та юридичних аспектів. Строк дії Свідоцтва про спроможність виконавця встановлюється на період виконання конкретного державного контракту (договору).

38. Порядок оцінювання спроможності виконавця визначається уповноваженим органом.

Оцінка відповідності СМЯ

39. Оцінка відповідності СМЯ виконавців здійснюється шляхом проведення відповідних аудитів з урахуванням вимог ДСТУ ISO 19011 (ISO 19011, IDT “Настанови щодо проведення аудитів систем управління”).

40. Метою аудиту СМЯ виконавців (співвиконавців) є:
оцінювання спроможності існуючої СМЯ виконавця забезпечити виконання вимог державного контракту (договору);

оцінювання СМЯ на відповідність вимогам стандартів НАТО серії AQAP або військових стандартів, ідентичних стандартам НАТО, та у разі встановлення відповідних кваліфікаційних критеріїв або вимог у державних контрактах (договорах) надання виконавцю сертифікату відповідності СМЯ.

41. Оцінювання спроможності існуючої СМЯ виконавця забезпечити виконання вимог державних контрактів (договорів) (далі - аудит спроможності СМЯ) проводиться уповноваженим органом на етапі відбору виконавців або перед укладанням державного контракту (договору). Якщо державним замовником встановлено вимоги до відповідності СМЯ виконавців вимогам стандартів із забезпечення/гарантування якості, уповноважений орган здійснює попередню оцінку відповідності СМЯ та додатково досліджує спроможність СМЯ щодо забезпечення виконання вимог конкретного державного контракту (договору).

Для забезпечення проведення аудиту уповноважений орган формує групу з аудиту спроможності СМЯ, до складу якої включаються представники державних замовників (за згодою), органів з оцінки відповідності СМЯ (за згодою), а також фахівці спеціалізованих та інших організацій (установ) в якості технічних експертів.

Група з аудиту повинна мати відповідну компетенцію, володіти практичним досвідом проведення аудитів СМЯ, а також застосування вимог стандартів із забезпечення/гарантування якості.

42. Предметом аудиту спроможності СМЯ є здатність СМЯ забезпечити дотримання виконавцем визначених у державних контрактах (договорах) вимог державних замовників щодо якості.

43. Перед проведенням аудиту спроможності СМЯ уповноважений орган повинен узгодити з виконавцем організаційні, правові та інші умови проведення аудиту спроможності його СМЯ. У разі потреби між уповноваженим органом та виконавцем може бути укладено окремий договір про проведення аудиту спроможності СМЯ.

44. За результатами аудиту спроможності СМЯ уповноважений орган повинен отримати документально підтверджені матеріали стосовно того, що СМЯ виконавця може забезпечити виробництво (постачання) продукції відповідно до вимог державних контрактів (договорів).

45. Після завершення аудиту спроможності СМЯ уповноваженим органом складається звіт щодо проведення аудиту, в якому визначаються результати оцінки з висновком “відповідає критеріям аудиту” або “не відповідає критеріям аудиту” та вказуються невідповідності СМЯ.

46. У разі незадовільного результату оцінки за рішенням уповноваженого органу, погодженим з державним замовником, виконавцю може бути надано час для усунення недоліків.

47. Звіт надається державному замовнику у вигляді окремого документу. Якщо уповноваженим органом проводилась процедура перевірки спроможності виконавця, звіт додається до Свідоцтва про спроможність.

48. Оцінювання СМЯ виконавців та надання виконавцю сертифікату відповідності СМЯ вимогам стандартів НАТО серії AQAR або військовим стандартам, ідентичним стандартам НАТО, проводиться у разі встановлення державними замовниками вимог щодо відповідності СМЯ учасників відбору вимогам зазначених стандартів. Такі вимоги визначаються державними замовниками під час встановлення відповідних кваліфікаційних критеріїв до учасників відбору або у конкретних державних контрактах (договорах).

49. Оцінювання СМЯ виконавців здійснюється шляхом проведення аудиту і моніторингу СМЯ, аналізування їх результатів, що проводяться уповноваженим органом. Надання сертифікату відповідності СМЯ може здійснюватися за позитивними результатами оцінювання спроможності виконавця та/або за результатами моніторингу функціонування СМЯ під час виконання державного контракту (договору).

50. Під час оцінювання СМЯ з метою її сертифікації за власним бажанням виконавців аудити з оформленням відповідних звітів за дорученням уповноваженого органу можуть проводитися органами з оцінки відповідності, які акредитовані у встановленому порядку Національним агентством з акредитації України та уповноважені на здійснення діяльності з ДГЯ. Такі аудити проводяться органами з оцінки відповідності на договірних засадах з

виконавцями.

За результатами аудиту СМЯ орган з оцінки відповідності надає уповноваженому органу звіт про аудит, який складається з урахуванням вимог ДСТУ ISO 19011 (ISO 19011, IDT “Настанови щодо проведення аудитів систем управління”).

51. Уповноважений орган на підставі звіту про аудит СМЯ приймає рішення щодо видачі сертифікату відповідності СМЯ вимогам стандартів НАТО серії AQAP або військових стандартів, ідентичних стандартам НАТО. Строк дії сертифікату відповідності системи менеджменту якості (СМЯ) не перевищує 3 років.

Інформація щодо надання сертифікату відповідності СМЯ вноситься до електронної бази даних з ДГЯ.

Оцінка відповідності та інспектування виробничих процесів

52. Якщо за результатами ідентифікації та аналізу ризиків або перевірки спроможності виконавця виявлено неприйнятні ризики щодо окремих виробничих процесів, державним замовником за погодженням з уповноваженим органом може бути прийнято рішення щодо оцінки відповідності та інспектування протягом виконання державного контракту (договору) окремих виробничих процесів виконавця, що можуть негативно вплинути на якість продукції.

53. Метою оцінки відповідності та інспектування процесів є:
виявлення наявності негативного впливу, оцінювання його рівня впливу на виконання державних контрактів (договорів);
встановлення відповідності процесу вимогам технічної, технологічної та нормативної документації, іншим встановленим вимогам;
виконання плану якості;
ідентифікація та аналіз ризиків процесів, визначення процесів та їх елементів, які можуть негативно вплинути на якість при виконанні державного контракту (договору);
визначення заходів, направлених на зниження рівня (індексу) ризиків, пов'язаних з процесом, та/або мінімізацію їх впливу, підготовка пропозицій щодо їх реалізації;
виявлення невідповідностей процесів та контроль за прийняттям і виконанням коригувальних дій.

Оцінка відповідності процесу здійснюється шляхом проведення аудиту процесів.

Результатом оцінки відповідності та інспектування процесу є Протокол оцінки процесу.

До оцінки відповідності та інспектування процесів уповноваженим органом можуть залучатись представники державних замовників за умови забезпечення неупередженості та відсутності конфлікту інтересів.

Оцінка відповідності та інспектування виробництва

54. Якщо за результатами ідентифікації та аналізу ризиків або перевірки спроможності виконавця виявлено неприйнятні рівні (індекси) ризиків щодо виробництва в цілому чи кількох виробничих процесів одночасно, державним замовником за погодженням з уповноваженим органом може бути прийнято рішення про оцінку відповідності та інспектування виробництва виконавця в цілому протягом виконання державного контракту (договору), яке оформлюється відповідним Протоколом.

Оцінка відповідності та інспектування виробництва проводяться з урахуванням взаємодії і взаємозв'язків виробничих процесів.

55. Інспектування виробництва проводиться комісіями, які створюються уповноваженим органом. До складу таких комісій можуть залучатися представники державних замовників.

Під час інспектування здійснюється виявлення невідповідності процесів в ході виробництва продукції, оцінювання діяльності виконавця щодо виконання заходів плану якості та плану управління ризиками, обґрунтованості та правильності прийнятих виконавцем рішень щодо застосування результатів сертифікації (визнання сертифікатів або інших документів з оцінки відповідності) під час виробництва тощо.

Завершення робіт з ДГЯ

56. На етапі завершення робіт з ДГЯ, якщо уповноважений орган (представник уповноваженого органу) вважає роботи з ДГЯ виконаними, то здійснює перевірку повноти та якості проведених робіт з ДГЯ, які були зазначені у Запиті на проведення ДГЯ. За результатами виконання робіт з ДГЯ уповноважений орган повідомляє державного замовника про завершення робіт з ДГЯ та готує Звіт про завершення робіт з ДГЯ, а у разі необхідності оформлює сертифікат відповідності продукції згідно зі стандартом НАТО AQAP-2070 або ідентичним військовим стандартом. Повідомлення державного замовника про завершення робіт з ДГЯ здійснюється шляхом надання офіційного листа у паперовій або електронній (у разі наявності відповідної системи документообігу) формі.

57. У Звіті про завершення робіт з ДГЯ зазначається інформація щодо:

- повноти виконаних робіт з ДГЯ відповідно до Запиту на ДГЯ;
- впливу робіт з ДГЯ на рівень (індекс) ризику;
- доповідей (повідомлень) про незадовільну якість продукції;
- усіх невідповідностей, виявлених під час виконання робіт з ДГЯ;
- прийнятих та виконаних коригувальних дій, їх ефективності;
- процесів забезпечення якості виконавця та співвиконавців, рекомендацій для їх поліпшення;

пропозицій за результатами виконання робіт з ДГЯ; сертифікату відповідності СМЯ та продукції.

Звіт може містити рекомендації державному замовнику щодо врахування результатів ДГЯ під час подальшої роботи з виконавцями контрактів (договорів) та формування наступних Запитів щодо ДГЯ.

Ведення електронної бази даних з ДГЯ

58. Електронна база даних з ДГЯ призначена для інформаційного забезпечення планування та проведення робіт з ДГЯ, формується та ведеться уповноваженим органом.

До електронної бази даних з ДГЯ включається інформація, пов'язана з проведенням робіт з ДГЯ, зокрема стосовно:

виконавців та співвиконавців;

нормативно-правового, нормативного та методичного забезпечення робіт з ДГЯ;

планування робіт з ДГЯ;

управління ризиками;

результатів оцінювання спроможностей, відповідності СМЯ та процесів;

рекламаційної роботи тощо.

Формування та ведення електронної бази даних здійснюється з урахуванням вимог Законів України “Про інформацію”, “Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах” та “Про захист персональних даних”.

Перелік органів з оцінки відповідності та сертифікатів, виданих цими органами, є складовою частиною електронної бази даних з ДГЯ.

Порядок формування та ведення бази даних з ДГЯ визначається уповноваженим органом.

59. Інформаційні послуги з ДГЯ здійснюються уповноваженим органом за запитом заінтересованих сторін на безкоштовній основі шляхом надання відповідних довідкових матеріалів та консультацій з урахуванням законодавства України та забезпеченням конфіденційності інформації. Інформація щодо виконавців та співвиконавців є конфіденційною і не підлягає розголошенню без попередньої їх згоди.

Фінансування робіт з ДГЯ

60. Фінансування робіт з ДГЯ здійснюється за рахунок і в межах видатків, передбачених у Державному бюджеті України на відповідний рік для Міністерства оборони, інших державних органів, власних коштів підприємств, залучених до проведення робіт з ДГЯ, міжнародної допомоги та інших джерел, незаборонених законодавством.

61. Витрати на проведення робіт з ДГЯ організацій усіх форм власності

здійснюються відповідно до законодавства України. Витрати бюджетних установ, які залучаються до проведення робіт з ДГЯ, здійснюються за рахунок коштів, передбачених на утримання таких установ.

Охорона державної таємниці та захист службової інформації

62. Роботи з ДГЯ здійснюються з дотриманням вимог законодавства України про державну таємницю та захист службової інформації.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту постанови Кабінету Міністрів України
“Про затвердження Порядку проведення робіт з державного гарантування
якості товарів, робіт і послуг оборонного призначення”

1. Мета

Проект акта розроблено Міністерством оборони України з метою створення нормативно-правової основи функціонування системи державного гарантування якості (далі - система ДГЯ) у сфері безпеки і оборони, сумісної з аналогічними системами держав-членів НАТО та держав-партнерів.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Проект акта розроблено на виконання доручення Прем'єр-міністра України від 29.03.2023 № 8401/1/1-23 до пункту 1.1 Плану організації підготовки проектів актів та виконання інших завдань, необхідних для забезпечення реалізації Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про оборонні закупівлі”, щодо запровадження прозорості в оборонних закупівлях (крім відомостей про закупівлі товарів, робіт і послуг оборонного призначення, що становлять державну таємницю) із забезпеченням захищеності державних замовників від воєнних загроз на період дії правового режиму воєнного стану в Україні”.

Одним з основних проблемних питань у сфері державного гарантування якості є відсутність в Україні нормативно-правових актів, які регулюють функціонування системи ДГЯ. Планом заходів щодо реалізації Концепції створення системи державного гарантування якості товарів, робіт і послуг оборонного призначення, затвердженим розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2023 року № 172-р передбачено розроблення нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України щодо функціонування системи ДГЯ.

3. Основні положення проекту акта

Проектом акта пропонується затвердити Порядок проведення робіт з державного гарантування якості, який визначатиме механізм організації та проведення робіт з державного гарантування якості товарів, робіт і послуг оборонного призначення, що закуповуються для потреб сектору безпеки і оборони, відповідно до Закону України “Про оборонні закупівлі” та під час реалізації зовнішньо-економічних контрактів (договорів) з підприємствами держав-членів НАТО та держав-партнерів.

Проектом акта передбачається:

ДОКУМЕНТ СЕДО
Сертифікат 5B77CE19CBB35C640400000096D0000A9A70100
Підписувач Умеров Рустем Енверович
Дійсний з 26.01.2024 0:00:00 по 25.01.2026 23:59:59

Міністерство оборони України

220/3118 від 29.02.2024 19:10

визначити та регламентувати основні складові елементи проведення державного гарантування якості, зокрема проведення ідентифікації та аналізу ризиків щодо товарів, робіт і послуг оборонного призначення, включення вимог з ДГЯ у державних контрактах (договорах), планування та проведення робіт з оцінки відповідності процесів забезпечення якості товарів, робіт і послуг оборонного призначення;

визначити на державному рівні порядок оцінки спроможності підприємств оборонно-промислового комплексу щодо виконання вимог державних замовників визначених у державних контрактах (договорах);

забезпечити проведення процедур взаємного державного гарантування якості під час виконання зовнішньоекономічних контрактів (договорів) з підприємствами держав-членів НАТО та держав-партнерів.

4. Правові аспекти

Основні нормативно-правові акти, що діють у відповідній сфері суспільних відносин:

Закон України “Про оборонні закупівлі”;

Указ Президента України від 11 травня 2021 року № 189/2021 “Про затвердження Річної національної програма під егідою Комісії Україна – НАТО на 2021 рік”;

постанова Кабінету Міністрів України від 16 червня 2021 року № 622 “Про уповноважений орган з державного гарантування якості”;

розпорядження Кабінету Міністрів України від 01 листопада 2022 року № 976-р “Про схвалення Концепції створення системи державного гарантування якості товарів, робіт і послуг оборонного призначення”;

розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2023 року № 172-р “Про затвердження плану заходів щодо реалізації Концепції створення системи державного гарантування якості товарів, робіт і послуг оборонного призначення”.

постанова Кабінету Міністрів України від 04 березня 2023 року № 220 “Про затвердження Державної антикорупційної програми на 2023 – 2025 роки”.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту акта не потребує додаткового фінансування з державного та місцевого бюджетів. Фінансове забезпечення заходів, спрямованих на виконання проекту акта, здійснюватиметься за рахунок і в межах видатків державного бюджету на відповідний рік, а також за рахунок

міжнародної технічної допомоги та інших джерел, не заборонених законодавством.

6. Позиція заінтересованих сторін

Відповідно до вимог Закону України “Про засади державної регуляторної політики” з метою одержання зауважень і пропозицій проект акта було оприлюднено на офіційному веб-сайті Міністерства оборони України, отримано зауваження та пропозиції від громадської спілки “Фонд підтримки реформ в Україні”, які в цілому враховані.

Проект акта не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудої сфери, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної.

Проект акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

7. Оцінка відповідності

У проекті акта відсутні положення, які:

стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;

впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;

містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов’язаних із корупцією;

створюють підстави для дискримінації.

Проект акта не потребує проведення громадської антикорупційної, громадської антидискримінаційної та громадської гендерно-правової експертизи.

Проект акта буде направлено встановленим порядком до Національного агентства з питань запобігання корупції для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи.

Проект акта регулюється зобов’язаннями України у сфері європейської інтеграції та узгоджується з правом Європейського Союзу (acquis ЄС), а саме з цілями Директиви 2009/81/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 13.07.2009 щодо закупівель у сфері оборони (статті 42, 43 та 46 Директиви). Прийняття акта сприятиме виконанню завдань, зазначених у п. 649 Плану заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та

Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.10.2017 № 1106.

8. Прогноз результатів

Реалізація акта створить нормативно-правові основи функціонування у сфері безпеки і оборони системи державного гарантування якості, сумісної з аналогічними системами держав-членів НАТО та держав-партнерів, а також забезпечить виконання Закону України “Про оборонні закупівлі” та Концепції створення системи державного гарантування якості товарів, робіт і послуг оборонного призначення.

Реалізація акта не матиме впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб’єктів господарювання, громадян і держави, розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров’я, покращення чи погіршення стану здоров’я населення або його окремих груп; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини.

Міністр оборони України

Рустем УМЄРОВ

“ ____ ” _____ 2024р.

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проекту постанови Кабінету Міністрів України
“Про затвердження Порядку проведення робіт з державного гарантування
якості товарів, робіт і послуг оборонного призначення”

I. Визначення проблеми

Законом України “Про оборонні закупівлі” визначено умови здійснення заходів щодо державного гарантування якості під час проведення закупівель товарів, робіт і послуг оборонного призначення (далі - продукція оборонного призначення).

Відповідно до зазначеного закону ці заходи здійснюються представниками уповноваженого органу з державного гарантування якості (далі - уповноважений орган), якщо державним замовником встановлені відповідні вимоги та проведено аналіз ризиків, результати якого доводять необхідність застосування механізму державного гарантування якості (далі - ДГЯ).

Також цим законом визначені повноваження Кабінету Міністрів України, уповноваженого органу, основні завдання, функції державних замовників та виконавців державних контрактів (договорів), зокрема:

Кабінет Міністрів України визначає уповноважений орган, затверджує порядок проведення робіт з державного гарантування якості;

уповноважений орган оцінює відповідність процесів забезпечення якості продукції оборонного призначення вимогам, встановленим державним замовником при здійсненні оборонних закупівель, надає сертифікати відповідності системи менеджменту якості виконавців державного контракту (договору) вимогам стандартів НАТО серії AQAP, військовим стандартам та іншим нормативним документам з якості (далі - стандарти з ДГЯ);

державний замовник проводить ідентифікацію та аналіз ризиків, щодо продукції оборонного призначення, та подає запит на здійснення ДГЯ у визначеному порядку;

виконавець державного контракту (договору) забезпечує відповідність продукції оборонного призначення вимогам, встановленим державним замовником згідно з законодавством про технічне регулювання та (або) державним контрактом (договором), забезпечує безперешкодний доступ представників уповноваженого органу, з метою виконання ними своїх повноважень, до всіх документів, процесів та інформації, пов'язаних з виконанням державного контракту (договору).

На виконання Закону України “Про оборонні закупівлі” постановою Кабінету Міністрів України від 16 червня 2021 р. № 622 “Про уповноважений орган з державного гарантування якості” уповноваженим органом з державного гарантування якості визначено Міністерство оборони України.

Зазначені документи визначають загальні засади щодо здійснення ДГЯ та не можуть в повному обсязі забезпечити регулювання всіх питань з організації та проведення процесу ДГЯ.

Це стосується в першу чергу:

взаємовідношень державних замовників, уповноваженого органу та виконавців державного контракту (договору) під час ідентифікації та аналізу ризиків щодо продукції оборонного призначення, формування реєстру ризиків та визначення вимог з ДГЯ у державних контрактах (договорах);

врегулювання механізму оцінки відповідності процесів забезпечення якості, в тому числі проведення оцінки спроможності виконавця державного контракту (договору) забезпечити виконання вимог державних контрактів (договорів), аудиту його системи менеджменту якості (далі – СМЯ) на відповідність вимогам стандартів з ДГЯ та надання відповідних свідоцтв (сертифікатів);

визначення механізмів участі органів з оцінки відповідності, які акредитовані у Національному агентстві з акредитації України, та представників державних замовників у проведенні робіт з ДГЯ.

На сьогодні Україна має значний потенціал оборонно-промислового комплексу (далі - ОПК). Цей потенціал складається з науково-технічних шкіл та практичних напрацювань у сфері розвитку окремих видів озброєнь, підготовлених фахівців, виробничої та випробувальної бази, а також можливостей інноваційного розвитку у кооперації з підприємствами держав-членів НАТО та держав-партнерів.

Останнім часом підприємствами ОПК проводиться активна робота з впровадження сучасних підходів у виробництві продукції оборонного призначення, кооперації з підприємствами держав-членів НАТО та держав-партнерів, застосування стандартів НАТО у сфері ОПК. Зазначені заходи направлені на прискорене забезпечення Збройних Сил та інших військових формувань України сучасними системами озброєнь та іншою продукцією оборонного призначення, а також створення сприятливих умов освоєння світового ринку озброєнь. При цьому дуже важливим є питання забезпечення якості продукції оборонного призначення.

Аналіз досвіду держав-членів НАТО та держав-партнерів свідчить, що одним з інструментів забезпечення якості продукції оборонного призначення є процес ДГЯ, який базується на ризико-орієнтовному підході, коли обсяги та форми робіт з забезпечення якості визначаються у залежності від рівня ризиків щодо продукції, а також використанні механізмів аудиту системи менеджменту якості.

Процес ДГЯ в державах-членах НАТО та державах-партнерах регулюються відповідними нормативно-правовими актами, прийнятими на державному рівні. За результатами процесу ДГЯ, замовник отримує впевненість щодо гарантій якості продукції, яка закуповується за державним контрактом (договором).

Механізми ДГЯ також дають змогу здійснювати взаємне державне гарантування якості продукції між державами, які приєднались до стандартів НАТО серії AQAP.

Тому, враховуючи стратегічну мету України щодо вступу до НАТО, зокрема поглиблення військово-технічного співробітництва з державами-членами НАТО у сфері розвитку та підтримання справності озброєння та військової техніки, виникає нагальна необхідність прийняття регуляторного акту, який би визначав єдиний підхід до організації та проведення робіт з ДГЯ у сфері закупівель продукції оборонного призначення.

На виконання Закону України “Про оборонні закупівлі” та з метою нормативно-правового врегулювання механізму ДГЯ, Міністерством оборони України розроблено проект постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Порядку проведення робіт з державного гарантування якості товарів, робіт і послуг оборонного призначення”.

На сьогоднішній день існуюча в Україні система забезпечення якості продукції оборонного призначення базується на застарілих підходах щодо управління якістю та орієнтована переважно на суцільний контроль якості продукції оборонного призначення з боку представництв державних замовників. Така система дає можливість виявити та локалізувати невідповідну продукцію оборонного призначення, в основному, тільки на етапі її приймально-здавальних випробувань. Останнім часом, враховуючи значне збільшення обсягів закупівель продукції та обмежені можливості представництв державних замовників, здійснити ефективний контроль якості продукції є проблематичним. В цих умовах збільшуються ризики постачання до військових формувань неякісної продукції оборонного призначення.

Крім того, існуюча система:

не враховує вимоги сучасних міжнародних стандартів і стандартів НАТО з питань управління якістю до систем менеджменту якості суб'єктів господарювання;

не адаптована до нових економічних умов, що склалися, зокрема, не враховує вимоги законодавства України щодо застосування процесу ДГЯ, участь в коопераційних ланцюгах значної кількості підприємств різної (в т.ч. приватної) форми власності, іноземних підприємств;

несумісна з аналогічною системою держав-членів НАТО та держав-партнерів;

має значні ризики щодо забезпечення якості оборонної продукції.

У існуючій системі забезпечення якості відсутні механізми взаємного гарантування якості продукції оборонного призначення під час виконання зовнішньоекономічних контрактів, які визначені стандартами НАТО серії AQAP, що негативно впливає на розвиток міжнародної кооперації у сфері розроблення, виробництва, ремонту та модернізації продукції оборонного призначення.

Отже, впровадження у сфері безпеки і оборони системи державного гарантування якості (далі - система ДГЯ), зокрема визначення порядку її

функціонування, потребує особливої уваги з боку органів державної влади і не можуть бути вирішені за рахунок ринкових механізмів.

Проблеми, які пропонуються розв'язати шляхом державного врегулювання:

нормативно-правове врегулювання застосування системи ДГЯ у сфері безпеки і оборони, сумісної з аналогічною системою держав-членів НАТО та держав-партнерів;

впорядкування відносини між уповноваженим органом з державного гарантування якості, державними замовниками та суб'єктами господарювання – потенційними виконавцями державних контрактів (договорів) на постачання продукції оборонного призначення.

Застосування механізмів ДГЯ під час закупівлі продукції оборонного призначення дасть змогу:

проводити оцінку спроможності національних виробників (постачальників) забезпечити виконання вимог контракту (договору) щодо якості продукції оборонного призначення;

контролювати дотримання виробниками (постачальниками) вимог замовників щодо забезпечення якості під час виробництва (постачання) продукції оборонного призначення, визначених у контрактах (договорах);

перевіряти відповідність (здійснювати аудит) виготовленої або поставленої продукції оборонного призначення згідно з вимогами, встановленими замовниками у контрактах (договорах);

забезпечити гнучкий підхід до контролю якості продукції оборонного призначення у разі, коли обсяг та способи такого контролю залежать від рівня ризиків, пов'язаних із їх закупівлею.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	-
Держава	+	-
Суб'єкти господарювання	+	-
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	-

II. Цілі державного регулювання

Цілями регуляторного акта є встановлення єдиного загального підходу щодо унормування процесу ДГЯ, спрямованого на запровадження у сфері закупівель продукції оборонного призначення механізму отримання державними замовниками впевненості та гарантій, що вимоги державних контрактів (договорів) щодо якості з боку виробників (постачальників) будуть виконані.

Регуляторним актом передбачається затвердити Порядок проведення робіт з державного гарантування якості товарів, робіт і послуг оборонного призначення.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

Альтернативи визначалися за результатами аналізу інформації про функціонування системи ДГЯ в 10-ти державах-членах НАТО. Особлива увага надана вивченню досвіду створення та функціонування системи ДГЯ у Республіці Польща та Чеській Республіці. До вступу в НАТО ці держави мали систему забезпечення якості продукції оборонного призначення, аналогічну тій, що діє в Україні, та які трансформували цю систему до вимог стандартів НАТО з ДГЯ.

Під час розроблення альтернатив також враховано результати:

вивчення стандартів НАТО з ДГЯ, що стосуються управління ризиками, порядку взаємного гарантування якості, складання планів якості, додаткових вимог до СМЯ та інших документів;

інформаційних матеріалів (презентацій) учасників попередніх міжнародних семінарів з питань стандартизації та якості, в частині управління якістю у сфері оборони;

3-х нарад під головуванням заступника Міністра оборони України за участі представників Міноборони, Мінстратегпрому, Мінекономіки, МВС (Нацгвардія, Держприкордонслужба), СБУ, НАЗК, ДК “Укроборонпром”, суб’єктів господарювання, Генерального штабу Збройних Сил України;

4-х робочих обговорень з представниками Національного агентства з акредитації України, органів з оцінки відповідності та підприємств ОПК;

участі, протягом останніх 2-х років, представників Міноборони у засіданнях Робочої групи НАТО з питань якості Групи з управління життєвим циклом озброєнь АС/327.

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1	<p>Збереження без змін існуючої ситуації.</p> <p>Має такі негативні наслідки:</p> <p>гальмування процесу реформування системи закупівель продукції оборонного призначення в частині запровадження механізмів ДГЯ у відповідності до стандартів НАТО;</p> <p>невиконання вимог законодавчих та нормативно-правових актів щодо запровадження системи ДГЯ;</p> <p>погіршення іміджу України на ринках озброєнь за рахунок несумісності систем забезпечення якості продукції оборонного призначення, в тому числі неможливості створення спільних з іноземними виробниками коопераційних підприємств;</p> <p>не забезпечення прозорості та незалежності системи оцінювання державними замовниками спроможності виробників (постачальників)</p>

	<p>виконати вимоги державних контрактів (договорів);</p> <p>призводить до відсутності нормативно-правового врегулювання механізмів оцінки спроможності виробників (постачальників) виконати вимоги державних контрактів (договорів);</p> <p>на тлі зростаючих обсягів замовлень продукції оборонного призначення потребує збільшення витрат суб'єктів господарювання на забезпечення якості продукції, зокрема на виявлення та усунення невідповідностей під час виробництва продукції та забезпечення гарантійних зобов'язань.</p> <p>Таким чином, запровадження такої альтернативи визнано недоцільним.</p>
<p>Альтернатива 2</p>	<p>Прийняття регуляторного акту.</p> <p>Дасть змогу:</p> <p>забезпечити та удосконалити нормативно-правове врегулювання механізму оцінювання спроможності національних виробників (постачальників) забезпечити виконання вимог контракту (договору) щодо якості продукції оборонного призначення;</p> <p>організувати спільне з іноземними виробниками коопераційне виготовлення та постачання продукції оборонного призначення;</p> <p>забезпечити впорядкування процедур ідентифікації та аналізу ризиків щодо продукції оборонного призначення, визначення вимог з ДГЯ у державних контрактах (договорах), гармонізованих з відповідними процедурами НАТО;</p> <p>визначити механізм оцінювання (проведення аудиту СМЯ) виробників (постачальників) на відповідність вимогам стандартів НАТО з ДГЯ;</p> <p>визначити порядок інспектування виробництва оборонної продукції на відповідність дотримання вимог планів якості, технічної та/або технологічної документації та вимог державних контрактів (договорів) щодо якості;</p> <p>оптимізувати систему контролю якості, шляхом запровадження гнучкого підходу до обсягів та форм контролю якості продукції оборонного призначення в залежності від рівня ризиків, пов'язаних з такою продукцією;</p> <p>оптимізувати витрати суб'єктів господарювання на забезпечення якості продукції, зокрема на виявлення і усунення невідповідностей під час виробництва продукції, зменшення бракованої продукції та забезпечення гарантійних зобов'язань;</p> <p>скоротити державні витрати під час закупівлі продукції оборонного призначення за рахунок запровадження гнучких механізмів контролю якості продукції оборонного призначення, а також контролю якості під час закупівель продукції за імпортом;</p> <p>інтенсифікувати присутність України на світовому ринку озброєнь, створити сприятливі умови щодо виконання зовнішньоекономічних контрактів у сфері озброєнь та сприяти розвитку військово-технічного та військово-промислового співробітництва, шляхом запровадження</p>

	процедур взаємного гарантування якості, у відповідності до стандартів НАТО.
--	---

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей.

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні	<p>Збереження ситуації, яка існує на цей час:</p> <p>негативно вплине, особливо в умовах зростання обсягів замовлень, на процес забезпечення якості озброєння, військової техніки та іншої продукції оборонного призначення під час її розроблення, виробництва, модернізації та ремонту і, як наслідок, призвести до зниження боєздатності Збройних Сил та інших військових формувань України;</p> <p>стримування розвитку військово-технічного співробітництва з державами-членами НАТО та державами-партнерами з питань реалізації спільних проектів щодо виробництва, модернізації та ремонту озброєння та військової техніки;</p> <p>погіршить позиції України та її національних виробників на міжнародних ринках озброєнь за рахунок постачання неякісних зразків озброєння, військової техніки або якості яких не підтверджено уповноваженим з органом з ДГЯ.</p>
Альтернатива 2.	<p>Прийняття регуляторного акта дасть змогу:</p> <p>підвищити обороноздатність нашої держави за рахунок запровадження</p>	Відсутні

	<p>у сфері закупівель оборонної продукції сучасних механізмів забезпечення якості оборонної продукції;</p> <p>скоротити державні витрати під час закупівлі продукції оборонного призначення шляхом впровадження гнучких механізмів забезпечення та контролю якості продукції оборонного призначення, а також взаємного гарантування якості під час закупівель продукції за імпортом;</p> <p>знизити рівень корупційних ризиків та оптимізацію витрат ресурсів під час здійснення контролю якості, ефективне та раціональне використання бюджетних коштів завдяки прозорості та відкритості системи ДГЯ;</p> <p>підвищити рейтинг держави на світовому ринку озброєнь за рахунок запровадження системи ДГЯ у відповідності до стандартів НАТО.</p>	
--	---	--

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні	Відсутні
Альтернатива 2	<p>Підвищення ефективності закупівель продукції оборонного призначення, з огляду забезпечення її високої якості, впливає на рівень боєздатності Збройних Сил та інших військових формувань України, які забезпечують безпеку і оборону держави, забезпечить захист громадян та їх нормальні життєві умови.</p> <p>Прийняття регуляторного акту також сприятиме розвитку підприємств ОПК підвищення конкурентоспроможності їх продукції на світовому ринку, що збільшить їх прибутки та рівень доходів працівників, які працюють на підприємствах.</p>	Відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Під час визначення впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання розглянуті такі фактори, зокрема:

вплив на розвиток спроможності суб'єктів господарювання та підвищення рейтингу їх можливостей бути виконавцем державних контрактів (договорів);

вплив на інновації та розвиток кооперації, зокрема міжнародної кооперації;

вплив на підвищення рівня прибутку, за рахунок збільшення замовлень, в тому числі від іноземних замовників;

вплив на підвищення рівня прибутку за рахунок зменшення витрат на забезпечення якості продукції, зокрема: витрат на виявлення і усунення невідповідності придбаних матеріалів, комплектуючих виробів; усунення невідповідності під час виробництва продукції, зменшення кількості бракованих виробів, виконанні гарантійних зобов'язань;

вплив на здійснення додаткових витрат, пов'язаних з проведенням організаційних, адміністративних заходів щодо впровадження системи ДГЯ (стандартизація, навчання персоналу, розроблення додаткової документації на СМЯ, проведення сертифікації СМЯ на відповідність стандартів НАТО, розроблення планів якості, проведення внутрішніх перевірок (аудитів) тощо);

вплив на розвиток системи органів з оцінки відповідності, акредитованих в Національному агентстві акредитації України на проведення робіт з сертифікації на відповідність стандартів НАТО з ДГЯ.

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць*	135	111	23	-	269
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	50	41	9	-	100

Види альтернатив	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Відсутні.	Низький рівень заінтересованості суб'єктів господарювання щодо розвитку спроможностей в частині підвищення якості товарів, робіт і послуг оборонного призначення; значні ризики постачання у війська (сили) неякісних товарів, робіт і послуг оборонного призначення під час виконання державних

		<p>контрактів (договорів) на тлі зростаючого попиту на продукцію оборонного призначення;</p> <p>зменшення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств оборонно-промислового комплексу на світовому ринку озброєнь;</p> <p>витрати за задоволення рекламцій та ремонт озброєння, військової та спеціальної техніки у Збройних Силах України, що вийшли з ладу через неякісні конструкційні матеріали та процеси виробництва, та які значно перевищують витрати за Альтернативою 2.</p>
<p>Альтернатива 2</p>	<p>Нормативно-правове врегулювання механізму робіт з ДГЯ стимулює розвиток спроможності суб'єктів господарювання бути надійними партнерами на ринку продукції оборонного призначення;</p> <p>дає змогу зменшити ризики постачання у війська (сили) неякісних товарів, робіт і послуг оборонного призначення під час виконання державних контрактів (договорів);</p> <p>створює сприятливі умови щодо забезпечення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств оборонно-промислового комплексу на світовому ринку озброєнь за рахунок застосування єдиних міжнародних стандартів ISO та військових стандартів, якими запроваджені стандарти НАТО серії AQAP.</p>	<p>Витрати на впровадження інтегрованої СМЯ згідно стандартів НАТО серії AQAP, вивчення вимог цих стандартів, видів діяльності (процеси) на які вони поширюються, оцінку наявної документації, оцінку компетентності персоналу та проведення навчання, розподіл зон відповідальності і повноважень, створення організаційної структури інтегрованої СМЯ, визначення процесів, що будуть залучені в систему, їх послідовність і взаємозв'язок, встановлення критеріїв, методів та засобів оцінювання їх дієвості, створення нормативно-організаційної бази, аналіз результативності впровадженої інтегрованої СМЯ, проведення коригуючих та попереджувальних дій, проведення сертифікації системи зовнішнім органом з сертифікації.</p>

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат протягом 5 років
<p>Альтернатива 1</p>	<p>Сумарні витрати суб'єктів великого і середнього підприємництва на забезпечення якості (з урахуванням задоволення рекламцій), орієнтовно складають 140 800 000 гривень.</p>

4	Витрати на проведення сертифікації системи СМЯ зовнішнім органом з сертифікації та отримання (сертифікатів, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, тощо), гривень	150 000	15 000	15 000	150 000	15 000	345 000
5	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	4 800	2 880	2 880	2 880	2 880	16 320
6	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	234 240	-	-	-	-	234 240
7	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6), гривень	901 040	81 480	81 480	216 480	81 480	1 361 960
8	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	110	110	110	110	110	X
9	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 7 x рядок 8), гривень	99 114 400	8 962 800	8 962 800	23 812 800	8 962 800	149 815 600

Примітка: Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання наведено у Додатку № 1.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Прийняття регуляторного акта забезпечить встановлення організаційних засад діяльності у сфері ДГЯ, зокрема механізмів ідентифікації та аналізу ризиків, визначення вимог з ДГЯ у державних контрактах (договорах), проведення аудитів системи менеджменту якості суб'єктів господарювання та оцінки їх спроможності виконати державний контракт (договір).

Здійснено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Вартість балів визначено за чотирибальною системою оцінки ступеня досягнення визначених цілей, де:

4 – цілі прийняття проекту регуляторного акта, які можуть бути досягнуті повною мірою (проблема більше існувати не буде);

3 – цілі прийняття проекту регуляторного акта, які можуть бути досягнуті майже повною мірою (усі важливі аспекти проблеми існувати не будуть);

2 – цілі прийняття проекту регуляторного акта, які можуть бути досягнуті частково (проблема значно зменшиться, деякі важливі та критичні аспекти проблеми залишаться невирішеними);

1 – цілі прийняття проекту регуляторного акта, які не можуть бути досягнуті (проблема продовжує існувати).

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	1	Проблема продовжуватиме існувати.
Альтернатива 2	4	Цілі прийняття регуляторного акта будуть досягнуті.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	Відсутні	<p>Для держави: наявність ризиків зниження боєздатності Збройних Сил та інших військових формувань України;</p> <p>стримування реалізації спільних проектів щодо виробництва, модернізації та ремонту озброєння та військової техніки з державами - членами НАТО та державами-партнерами країнами;</p> <p>погіршить позиції України та її національних</p>	<p>Цей альтернативний спосіб досягнення цілей не може бути застосований, оскільки:</p> <p>не усуває проблему застарілих підходів щодо управління якістю у сфері безпеки і оборони, не враховує вимоги міжнародних стандартів і стандартів НАТО;</p> <p>не забезпечує регуляторного механізму і прозорого функціонування</p>

		<p>виробників на міжнародних ринках озброєнь</p> <p>Для суб'єктів господарювання:</p> <p>зростання ризиків постачання неякісної продукції оборонного призначення на тлі зростаючого її попиту та як наслідок збільшення витрат на ремонт/заміну озброєння, військової та спеціальної техніки;</p> <p>зменшення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств оборонно-промислового комплексу на світовому ринку озброєнь.</p>	
<p>Альтернатива 2</p>	<p>Забезпечить впровадження механізмів оцінки відповідності процесів забезпечення якості продукції оборонного призначення відповідно до Закону України “Про оборонні закупівлі”;</p> <p>забезпечить взаємне ДГЯ у сфері експортно-імпортних поставок товарів оборонного призначення відповідно до військових стандартів, якими запроваджені стандарти НАТО серії AQAP;</p>	<p>Для держави: витрати на організацію та ведення обліку суб'єктів господарювання, надання відповідних документів (витягів з них), проведення консультацій та розповсюдження методичних рекомендацій.</p> <p>Для суб'єктів господарювання:</p> <p>Витрати на впровадження інтегрованої системи менеджменту якості,</p>	<p>Цілі прийняття регуляторного акта можуть бути реалізовані повною мірою.</p>

	дасть змогу прийняття більш обґрунтованих рішень щодо відбору потенційних виконавців державних контрактів (договорів).	перерозподіл обов'язків, проведення навчання та сертифікації.	
--	--	---	--

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи / причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1	<p>Цей альтернативний спосіб досягнення цілей не може бути застосований, оскільки:</p> <p>не задовольняє запровадження єдиного порядку забезпечення прозорості відомостей щодо системи менеджменту якості учасників відбору та виконавців державних контрактів (договорів) та правила отримання інформації суб'єктами господарювання із-за відсутності правових норм.</p>	<p>Найвищий ризик оцінюється як "середній" та може призвести до невиконання процедур взаємного ДГЯ державами-членами НАТО та державами-партнерами.</p>
Альтернатива 2	<p>Прийняття акта дасть змогу:</p> <p>забезпечити виконання вимог нормативно-правової бази України щодо створення та впровадження системи ДГЯ товарів, робіт і послуг оборонного призначення;</p> <p>створити сприятливі умови щодо забезпечення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств оборонно-промислового комплексу на світовому ринку озброєнь за рахунок застосування єдиних міжнародних стандартів ISO та військових стандартів, якими запроваджені стандарти НАТО серії AQAP;</p> <p>створити сприятливі умови для забезпечення прозорості під час проведення процедури відбору потенційних виконавців державних контрактів (договорів) виробництва, відновлення, модернізації і ремонту озброєння, військової та спеціальної техніки на основі застосування стандартів з ДГЯ;</p> <p>зменшити ризики корупційних порушень, адміністративного впливу, забезпечення прозорості та рівних умов в роботі державних замовників під час проведення</p>	<p>Зовнішні чинники та ризику відсутні.</p>

	процедури відбору потенційних виконавців державних контрактів (договорів);	
--	--	--

V. Механізм та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Визначені проблеми можуть бути вирішені шляхом прийняття відповідного регуляторного акта. Регуляторним актом передбачається затвердити Порядок проведення робіт з державного гарантування якості товарів, робіт і послуг оборонного призначення, в якому визначити:

порядок проведення ідентифікації та аналізу ризиків, формування вимог з ДГЯ у державних контрактах (договорах);

механізм оцінки відповідності СМЯ вимогам стандартів з ДГЯ, виробничих процесів та інших заходів з оцінки процесів забезпечення якості продукції, в тому числі оцінки спроможності підприємств ОПК забезпечити виконання вимог державних контрактів (договорів);

порядок формування та надання уповноваженим органом та органами з оцінки відповідності свідоцтв, сертифікатів та інших документів з оцінки відповідності процесів забезпечення якості.

Прийняття постанови Кабінету Міністрів України дасть змогу:

встановити на державному рівні єдиний загальний механізм проведення робіт з ДГЯ;

підвищити ефективність військово-технічного співробітництва України з державами-членами НАТО та державами-партнерами під час реалізації спільних міжнародних програм (проектів), пов'язаних із створенням, виробництвом, відновленням, модернізацією і ремонтом озброєння, військової та спеціальної техніки шляхом забезпечення сумісності системи державного гарантування якості з відповідною системою держав-партнерів;

створити сприятливі умови щодо забезпечення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств оборонно-промислового комплексу на світовому ринку озброєнь на основі застосування єдиних міжнародних стандартів ISO та стандартів НАТО серії AQAP;

скоротити матеріальні витрати, фінансові ресурси та строки під час здійснення контролю якості продукції оборонного призначення, що закуповуються за імпортом, шляхом визнання документів з гарантування якості, наданих уповноваженим органом з державного гарантування якості держави-постачальника;

знизити рівень корупційних ризиків та оптимізувати витрати ресурсів під час здійснення контролю якості та раціональне використання бюджетних коштів завдяки прозорості та відкритості системи державного гарантування якості.

Дія постанови Кабінету Міністрів України поширюється не на всіх суб'єктів господарювання, а лише на тих, які мають намір взяти участь у процедурі закупівлі продукції оборонного призначення, замовниками якої є державні замовники, перелік яких визначено постановою Кабінету Міністрів України від 3 березня 2021р. № 363 “Питання оборонних закупівель”.

Організаційні заходи для впровадження регулювання.

Для впровадження цього регуляторного акта необхідно забезпечити інформування громадськості про вимоги регуляторного акта шляхом його оприлюднення у засобах масової інформації та розміщення на Урядовому порталі.

Міністерству оборони України, як уповноваженому органу з державного гарантування якості, необхідно забезпечити:

- 1) інформування про вимоги регуляторного акта шляхом оприлюднення його на своєму офіційному веб-сайті;
- 2) переглянути внутрішні операційні та управлінські процеси для забезпечення виконання вимог регулювання;
- 3) організувати розроблення та запровадження необхідних військових стандартів, зокрема стандартів з ДГЯ, та методичних документів щодо забезпечення реалізації регуляторного акту.

Державним замовникам необхідно:

- 1) вивчити вимоги регулювання;
- 2) переглянути внутрішні управлінські процеси для забезпечення вимог регулювання;
- 3) за потреби розробити необхідні методичні документи щодо виконання регуляторних вимог під час укладання та супроводження державних контрактів (договорів).

Суб'єктам господарювання для впровадження вимог регулювання необхідно:

- 1) ознайомитися з вимогами регулювання;
- 2) здійснити заходи з регулювання, зокрема переглянути внутрішні управлінські процеси для забезпечення виконання вимог регулювання (визначити організаційну структуру, обов'язки та повноваження керівництва щодо ДГЯ, визначення посадової особи з ДГЯ тощо);
- 3) здійснити навчання фахівців з якості процесу ДГЯ;
- 4) дотримуватися вимог стандартів з ДГЯ;
- 5) провести сертифікацію СМЯ на відповідність стандартів з ДГЯ (у разі встановлення вимог щодо наявності сертифікату у державних контрактах (договорах));
- 6) розробити та виконувати документи з забезпечення якості у відповідності до стандартів з ДГЯ (план якості, план управління ризиками тощо);
- 7) запровадити систему проведення внутрішніх аудитів та аналізу СМЯ в частині вимог стандартів з ДГЯ.

Ризику негативного впливу зовнішніх факторів на дію регуляторного акта немає.

Досягнення цілей не передбачає додаткових організаційних заходів.

Прийняття проекту регуляторного акта не приведе до неочікуваних результатів і не потребує додаткових витрат з державного чи місцевих бюджетів.

Можлива шкода у разі очікуваних наслідків дії регуляторного акта не прогнозується.

Вимоги регуляторного акта зрозумілі та прості для впровадження та виконання суб'єктами господарювання.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

1. Бюджетні витрати на адміністрування регулювання для суб'єктів великого і середнього підприємництва за попередніми розрахунками для Міністерства оборони України орієнтовно становить:

№	Процедура регулювання суб'єктів великого і середнього підприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання)	Планові витрати часу на процедуру, год	Вартість часу співробітника органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата), грн/год	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання, од	Витрати на адміністрування регулювання* (за рік), грн
1.	Облік суб'єкта господарювання, що перебуває у сфері регулювання	2	115	2	246	113 160
2.	Поточний контроль за суб'єктом господарювання, що перебуває у сфері регулювання, у тому числі: камеральні виїзні	8 24	115 140	1 1	110 50	101 200 168 000
2.	Підготовка, затвердження та опрацювання одного окремого акта, передбаченого вимогами регулювання	20	115	1	110	253 000
3.	Підготовка звітності за результатами регулювання	5	115	1	110	63 250
4.	Інші адміністративні процедури (підготовка витягів з документів за запитом).	10	205	1	55	112 750
5.	Разом за рік (сума рядків 1+2+3+4), грн	X	X	X	X	811 360
6.	Сумарно за 5 років, грн	X	X	X	X	4 056 800

*Виконання заходів передбачено посадовими обов'язками працівників уповноваженого органу, фінансове забезпечення заходів здійснюватиметься за рахунок і в межах видатків державного бюджету на відповідні роки, а також за рахунок міжнародної технічної допомоги та інших джерел, не заборонених законодавством.

2. Сумарні витрати суб'єктів великого і середнього підприємництва на забезпечення якості під час реалізації регуляторного акту складають орієнтовно 149 815 600 гривень.

Компенсація витрат суб'єктів великого і середнього підприємництва на якість буде забезпечено за рахунок:

збільшення обсягів замовлень на внутрішньому та світовому ринку озброєнь (за досвідом окремих країн членів НАТО наявність відповідної системи забезпечення якості продукції на оборонних підприємствах є необхідною умовою отримання оборонних замовлень);

участі у промисловій кооперації з підприємствами держав-членів НАТО та держав – партнерів у сфері виробництва, модернізації і ремонту озброєння та військової техніки;

зниження витрат на ремонт та заміни продукції оборонного призначення за рекламаціями.

Впровадження цього регуляторного акта дасть змогу:

державі підвищити обороноздатність за рахунок отримання більш якісної продукції оборонного призначення, прискорити кооперацію з державами-членами НАТО та державами-партнерами у випуску надсучасної військової техніки;

суб'єктам господарювання, у яких впроваджено та підтверджено відповідність своїх СМЯ вимогам стандартів НАТО, стати більш авторитетними на ринку та мати ряд вагомих переваг, таких як: планування та контроль виробничих процесів, запобігання і мінімізація ризиків, що дає збільшення об'ємів виробництва на підставі підвищення управлінських та економічних показників, підвищення якості й надійності продукції оборонного призначення, до яких з боку держави висувуються більше жорсткі вимоги, як до вагомих чинників обороноздатності країни, можливості збільшення кількості замовників та розширення ринку збуту, покращення іміджу на світовій арені тощо.

Для впровадження цього регуляторного акта не потрібні додаткові витрати з державного та місцевих бюджетів.

Очікувані наслідки дії запропонованого регуляторного акта не передбачають негативних наслідків на суб'єкти господарювання та інших учасників процесу ДГЯ.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта не обмежується у часі, що надасть можливість розв'язати існуючі проблеми з забезпечення якості та досягти цілей державного регулювання.

Зміна терміну дії регуляторного акта можлива у випадку змін у законодавстві України.

Проект регуляторного акта набирає чинності відповідно до законодавства України після його офіційного опублікування.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Показниками результативності дії регуляторного акта є:

1. Кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюватиметься дія акта.
2. Кількість суб'єктів господарювання, які здійснили адміністративні та управлінські рішення щодо виконання вимог регулювання з питань ДГЯ.
3. Кількість суб'єктів господарювання, СМЯ яких відповідає вимогам стандартів НАТО.
4. Рівень поінформованості державних замовників і суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основним положенням регуляторного акта.
5. Розмір коштів та часу, що витрачається Міністерства оборони, як уповноваженим органом з державного гарантування якості, державними замовниками та суб'єктами господарювання під час реалізації регуляторного акта.
6. Кількість звернень, зауважень та пропозицій від суб'єктів господарювання, державних замовників та інших учасників процесу ДГЯ щодо виконання вимог регуляторного акта.
7. Кількість нормативно-правових документів, військових стандартів та інших нормативних документів, прийнятих на виконання регуляторного акта.
8. Кількість отриманих від державних замовників запитів на проведення процесу ДГЯ.
9. Кількість проведених уповноваженим органом робіт (заходів) з ДГЯ та наданих уповноваженим органом з ДГЯ, органами з оцінки відповідності свідоцтв, сертифікатів, звітів та інших документів у відповідності до вимог регуляторного акта.
10. Кількість фахівців уповноваженого органу, державних замовників та суб'єктів господарювання пройшли навчання з ДГЯ.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Базове відстеження результативного акта здійснюватиметься через 1 рік після дня набрання ним чинності регуляторного акта.

Повторне відстеження результативності регуляторного акта здійснюється в межах строків, установлених статтею 10 Закону України “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності” – через 2 роки з дня набрання чинності актом.

Періодичні відстеження результативності регуляторного акта передбачається здійснювати у відповідності до Закону України “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності” – раз на кожні три роки, починаючи від дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акта, у тому числі, коли дію регуляторного акта, прийнятого на визначений строк, було продовжено після закінчення цього визначеного строку.

Проведення відстеження буде здійснюватися статистичним методом за допомогою статистичних показників.

Вид даних, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності – статистичні.

Відстеження результативності дії проекту регуляторного акта буде здійснюватися Міністерством оборони України.

Міністр оборони України

Рустан УМЄРОВ

“ ___ ” _____ 2024 р.

Примітка: витрати, пов'язані з виконанням заходів ДГЯ: транспортні, представницькі, інформаційне забезпечення, консультування, тощо.

Вид витрат	За перший рік (стартовий)	За другий рік	За третій рік	За четвертий рік	За п'ятий рік	За п'ять років
Витрати на отримання адміністративних послуг (сертифікатів, висновків, проведення незалежних / обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо), гривень	150 000	15 000	15 000	150 000	15 000	345 000

Примітка: передбачено проведення:

сертифікаційного аудиту акредитованим органом з оцінки відповідності на відповідність СМЯ вимогам стандартів НАТО AQAP 2110/2310 (1 і 3 роки) відповідно до Правил визначення вартості робіт з оцінки відповідності вимогам технічних регламентів, що виконуються призначеними органами з оцінки відповідності та визнаними незалежними організаціями, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 липня 2017 р. № 514. Термін дії сертифікату - 3 роки;

щорічного наглядового аудиту на відповідність СМЯ вимогам стандартів AQAP 2110/2310 (2 і 3 роки);

аудиту спроможності виконавця виконати державний контракт (договір) перед укладанням контракту;

добровільної сертифікації продукції; експертизи.

Вид витрат	За перший рік (стартовий)	За другий рік	За третій рік	За четвертий рік	За п'ятий рік	За п'ять років
Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	4 800	2 880	2 880	2 880	2 880	16 320

Примітка: передбачено придбання: оргтехніки та витратних матеріалів для оргтехніки, канцтоварів, шафи для зберігання документації, тощо.

В стартовий рік передбачено максимальні витрати. Витрати в наступні роки – зменшені і становлять 60% від стартових.

Вид витрат	За перший рік	За другий рік	За третій рік	За четвертий рік	За п'ятий рік	За п'ять років
Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	234 240	-	-	-	-	234 240

Примітка: передбачено введення додаткової посади фахівця з якості: з/п в розмірі 16 000 грн/міс, нарахування на з/п - 22%.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Міністр оборони України

Олексій РЕЗНІКОВ

“   ” _____ 2023 року

Доповнення до Плану
діяльності Міністерства оборони України з підготовки проектів регуляторних актів на 2023 рік

№ з/п	Вид регуляторного акта	Назва проекту регуляторного акта	Цілі прийняття регуляторного акта	Строки підготовки	Відповідальний структурний підрозділ	Примітка
1	2	3	4	5	6	7
3.	Наказ Міністерства оборони України	Про внесення змін до Порядку роботи конкурсної комісії Міністерства оборони України з відбору пропозицій щодо закупівлі квартир на умовах пайової участі та на вторинному ринку в регіонах України (наказ МОУ від 02.06.2014 № 347 зареєстрований в МЮУ 19.06.2014 за № 657/25434)	Удосконалення процедури проведення конкурсу з придбання житла, уточнення назв структурних підрозділів у зв'язку з проведенням в Міноборони організаційно-штатних заходів	грудень	Головне управління капітальних вкладень	

ДОКУМЕНТ СЕДО
Сертифікат [5B77CE19CBB35C6404000000350200009BB20000](#)
Підписувач Камінецький Олексій Валентинович
Дійсний з [14.03.2022 11:53:58](#) по [14.03.2024 11:53:58](#)

Департамент юридичного забезпечення Міністерства оборони України

298/1763 від 29.06.2023 12:49

№ з/п	Вид регуляторного акта	Назва проекту регуляторного акта	Цілі прийняття регуляторного акта	Строки підготовки	Відповідальний структурний підрозділ	Примітка
1	2	3	4	5	6	7
4.	Постанова Кабінету Міністрів України	Про затвердження Порядку проведення робіт з державного гарантування якості товарів, робіт і послуг оборонного призначення	Унормування діяльності державних замовників у сфері оборони, уповноваженого органу державного гарантування якості та суб'єктів господарювання під час здійснення оборонних закупівель	липень	Департамент державного гарантування якості Міністерства оборони України	

Тимчасово виконуючий обов'язки директора
Департаменту юридичного забезпечення
Міністерства оборони України

Олексій КАМІНЕЦЬКИЙ

ПОВІДОМЛЕННЯ
про оприлюднення регуляторного акта
Проект постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження
Порядку проведення робіт з державного гарантування якості товарів, робіт
і послуг оборонного призначення”

Проект постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Порядку проведення робіт з державного гарантування якості товарів, робіт і послуг оборонного призначення” (далі – проект постанови) розроблено Міністерством оборони України на виконання Закону України “Про внесення змін до Закону України “Про оборонні закупівлі”, щодо запровадження прозорості в оборонних закупівлях (крім відомостей про закупівлі товарів, робіт і послуг оборонного призначення, що становлять державну таємницю) із забезпеченням захищеності державних замовників від воєнних загроз на період дії правового режиму воєнного стану в Україні”.

Метою розроблення проекту постанови є нормативно-правове врегулювання функціонування у сфері безпеки і оборони системи державного гарантування якості (далі - система ДГЯ).

Проект постанови та аналіз його регуляторного впливу оприлюднений шляхом розміщення на офіційній сторінці Міністерства оборони України в мережі Інтернет (www.mil.gov.ua у розділі “Регуляторна діяльність”) з метою одержання пропозицій та зауважень.

Пропозиції та зауваження до зазначеного проекту постанови від фізичних та юридичних осіб, їх об’єднань приймаються у письмовому або електронному вигляді за адресою: 03113, м. Київ, Повітрофлотський проспект, 55/2, Департамент державного гарантування якості Міністерства оборони України, телефон (044) 454-74-48, адреса електронної пошти: dgqa@post.mil.gov.ua.

Відповідно до частини першої статті 20 Закону України “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності” зауваження та пропозиції щодо оприлюдненого проекту постанови та його аналіз регулятивного впливу надаються фізичними та юридичними особами, їх об’єднаннями, крім розробника цього проекту, спеціально уповноваженому органу виконавчої влади з питань регуляторної політики – Державної регуляторної служби України на адресу: 01011, м. Київ, вул. Арсенальна, 9/11, телефон (044) 239-76-40, адреса електронної пошти: inform@drs.gov.ua.

Зауваження та пропозиції до проекту постанови приймаються Міністерством оборони України протягом місяця з дати оприлюднення.

Тимчасово виконуючий обов’язки директора
Департаменту державного гарантування якості
Міністерства оборони України
полковник

Євгеній КУРБЕТ

ДОКУМЕНТ СЕДО

Сертифікат

5B77CE19CBV35C640400000052230000CDD10000

Підписувач Курбет Євгеній Олександрович

Дійсний з 7/20/2022 9:18:32 AM по 7/20/2024 9:18:32 AM

Департамент державного гарантування якості Міністерства оборони
України

425/508 від 07.07.2023 15:45

Міністерство оборони України

офіційний веб сайт

English

МІНІСТЕРСТВО ДІЯЛЬНІСТЬ ДОСТУП ДО ПУБЛІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМ ГРОМАДЯНАМ МУЛЬТИМЕДІА КОНТАКТИ

Проєкт постанови «Про затвердження Порядку проведення робіт з державного гарантування якості товарів, робіт і послуг оборонного призначення»

10 липня 2023, 11:00 | ID: 70170 |

ДОДАТКОВІ ФАЙЛИ

- Повідомлення про оприлюднення
- Проєкт постанови
- Аналіз регуляторного впливу

- Міжнародні стандарти протимінної діяльності IMAS
- Юридична консультація
- Регуляторна діяльність**
- Громадське обговорення проєктів законодавчих та нормативно-правових актів
- Накази Міністерства оборони України
- Постанови, розпорядження Кабінету Міністрів
- Укази Президента України

Протокол розбіжностей

щодо зауважень та пропозицій до проекту постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Порядку проведення робіт з державного гарантування якості товарів, робіт і послуг оборонного призначення”, наданих експертом Проекту реформи оборонних закупівель за підтримки Спеціального радника Великої Британії з питань оборони

№ п/п	Зауваження та пропозиції експерта Проекту реформи оборонних закупівель	Позиція департаменту державного гарантування якості Міністерства оборони України
1.	<p>“Порядком” не передбачено та не врегульовано здійснення ДГЯ щодо національних виробників/постачальників за запитом іноземних покупців/замовників, що є суттєвою складовою взаємного ДГЯ з точки зору забезпечення інтересів національних виробників/постачальників та підвищення рівня їх експортоспроможності та конкурентоздатності. Таким чином взаємне ДГЯ з державами - членами та партнерами НАТО залишається не врегульованим на державному рівні, а намагання врегулювати ці стосунки шляхом укладання Меморандумів (Угод) про співпрацю в сфері ДГЯ, в яких</p>	<p>Приймається частково.</p> <p>Пропонується до пункту 5 “Порядку” включити додатковий абзац такого змісту: “Під час реалізації зовнішньо - економічних контрактів (договорів) з постачання товарів, робіт і послуг оборонного призначення до держав - членів НАТО та держав - партнерів взаємне державне гарантування якості здійснюється за запитом уповноваженого органу з державного гарантування якості цих держав на підставі міжнародних меморандумів (угод) щодо взаємного прийняття ДГЯ, умов зовнішньо-економічних контрактів (договорів) та вимог відповідних</p>

<p>фактично мова йде не про ДГЯ на основі стандартів НАТО, не завжди розуміється і сприймається іноземними партнерами. Окрім того, здійснення ДГЯ щодо національних виробників/постачальників також вимагає відповідного врегулювання взаємовідносин між ними та УОДГЯ</p>	<p>військових стандартів, ідентичних зі стандартами НАТО серії AQAP 2000”.</p> <p>Стосовно ствердження експерта про “намагання врегулювати стосунки у сфері ДГЯ шляхом укладання меморандумів (угод) про співпрацю в сфері ДГЯ, в яких фактично мова йде не про ДГЯ на основі стандартів НАТО, не завжди розуміється і сприймається іноземними партнерами”, вважається необхідним зазначити:</p> <p>В Угоді НАТО зі стандартизації STANAG 4107 розділ “Впровадження Угоди“ зазначено: “державам-партнерам пропонується використовувати публікації з забезпечення якості, але звернути увагу на те, що надання (здійснення) взаємного державного гарантування якості згідно з цією угодою залишається за державами - учасниками та організаціями НАТО”. Тобто відповідно до STANAG 4107 врегулювання відносин з надання (здійснення) взаємного гарантування якості у сфері ДГЯ з державами - партнерами допускається здійснювати у рамках відповідних міжнародних меморандумів (угод) та умов конкретних зовнішньоекономічних контрактів (договорів). Зазначені меморандуми (угоди) укладаються на рівні урядів держав - партнерів, або національних міністерств оборони цих держав.</p>
--	--

Про це свідчить загальна багаторічна практика НАТО.

Наразі на завершальному етапі знаходиться міжнародна угода (меморандум про взаєморозуміння) між Кабінетом Міністрів України та Урядом Турецької Республіки та угода між Міністерством оборони України та Міністром оборони Французької Республіки про співпрацю у сфері ДГЯ.

Проводиться робота щодо укладання відповідних угод з такими країнами: Швеція, Фінляндія, Норвегія, Польща.

Концепцією створення системи державного гарантування якості товарів робіт і послуг оборонного призначення, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 1 листопада 2022 року також передбачено, що одним з шляхів і способів розв'язання проблем з забезпеченням якості є укладання міжнародних угод (меморандумів) з державами - партнерами щодо застосування системи ДГЯ.

Враховуючі зазначене є незрозумілим ствердження експерта стосовно того, що у меморандумах (угодах) про співпрацю в сфері ДГЯ не йде мова про ДГЯ на основі стандартів НАТО, що не завжди розуміється і сприймається іноземними партнерами.

		<p>Усі меморандуми (угоди) з ДГЯ, які укладені (будуть укладатися) між Україною та державами - членами, державами - партнерами НАТО опрацьовуються з національними міністерствами оборони та уповноваженими органами з ДГЯ цих держав та укладаються у відповідності до законодавства України.</p> <p>Тобто ствердження експертів стосовно меморандумів (угод) є помилковим та таким, що не відповідає дійсності.</p>
2	<p>“Порядок” не забезпечує сумісності з підходами та стандартами НАТО, більше того, деякі його положення прямо суперечать положенням стандартів НАТО, зокрема включення до ДГЯ видів діяльності, які за стандартами НАТО до ДГЯ не відносяться, наприклад, контроль якості продукції; перевірка спроможності учасників відбору; урахування політичних, соціальних, юридичних ризиків, які не пов’язані з продукцією; сертифікація СМЯ, інспектування виробництва тощо. Відповідно до Угоди НАТО зі стандартизації STANAG 4107 для забезпечення взаємного державного гарантування держави-учасниці Угоди погоджуються впровадити наступні стандарти: AQAP-2000, Edition 3; AQAP-2070, Edition B; AQAP-2105, Edition C; AQAP-2110, Edition D; AQAP-2131, Edition C; AQAP-2210, Edition B; AQAP-2310, Edition B; AQAP-4107,</p>	<p>Не приймається.</p> <p>“Порядок” розроблено з метою забезпечення реалізації вимог Закону України “Про оборонні закупівлі”. Відповідно до зазначеного закону державне гарантування якості - це встановлення уповноваженим органом з державного гарантування якості відповідності процесів забезпечення якості товарів, робіт і послуг оборонного призначення вимогам державних контрактів (договорів).</p> <p>Питання перевірки спроможності учасників відбору, контролю якості продукції, сертифікації СМЯ, інспектування виробництва, тощо, є складовими забезпечення якості. Тому у “Порядку” визначені ці види діяльності. При цьому необхідно зазначити, що вказані види діяльності є додатковими заходами, направленими на</p>

<p>Edition A, а ДГЯ, відповідно до цих стандартів, полягає в оцінюванні відповідності системи менеджменту якості постачальників вимогам відповідного стандарту, а саме або AQAR-2110, або AQAR-2131, або AQAR-2310 та нагляді за функціонуванням цієї системи під час виконання конкретного контракту. Відповідно, види діяльності, які не відносяться, або хибно віднесені до ДГЯ, мають бути виключені з “Порядку”.</p>	<p>забезпечення якості, та поширюються на здійснення ДГЯ для внутрішніх закупівель. Разом з цим стандартами НАТО передбачено застосування зазначених видів діяльності. Наприклад, стандартом AQAR-2110 пункт 5.4.11 (підпункт 4) визначено проведення заключної (фінальної, остаточної) перевірки продукції або її офіційне приймання. Фактично це є контроль якості та остаточна перевірка.</p> <p>Експертом зазначено, що ДГЯ, відповідно до стандартів НАТО, полягає в оцінюванні відповідності системи менеджменту якості (далі - СМЯ) постачальників вимогам відповідного стандарту, а саме або AQAR-2110, AQAR-2131 або AQAR-2310, та нагляді за функціонуванням цієї системи під час виконання конкретного контракту. Але, відповідно до Закону України “Про оборонні закупівлі”, ДГЯ - це встановлення уповноваженим органом з державного гарантування якості відповідності процесів забезпечення якості товарів, робіт і послуг оборонного призначення вимогам державних контрактів (договорів).</p> <p>При цьому необхідно зазначити, що оцінювання процесів забезпечення якості є більш широким поняттям, чим оцінювання відповідності та нагляд за функціонуванням СМЯ. Тобто є протиріччя з визначенням ДГЯ, яке надається експертом та визначенням ДГЯ,</p>
---	---

		<p>наведеному у Законі України.</p> <p>Разом з цим визначений у “Порядку” механізм ДГЯ передбачає проведення, відповідно до стандартів НАТО, заходів з оцінки СМЯ (пункт 26-39).</p> <p>Тому не можна погодитися з ствердженням експерта, стосовно того, що “Порядок” не забезпечує сумісності з підходами та стандартами НАТО, та виключенням з “Порядку” таких видів діяльності як перевірка спроможності учасників відбору, контроль якості продукції, сертифікація СМЯ, інспектування виробництва, тощо.</p>
3.	<p>Визначення деяких термінів в “Порядку” не сумісне з відповідними визначеннями, які встановлені міжнародними стандартами та стандартами НАТО, зокрема визначення термінів “аудит процесів”. Вживання та трактування термінів не завжди є коректним, наприклад, щодо мети аудиту процесів. Певні визначення термінів є неточними і неповними, зокрема визначення термінів “система державного гарантування якості”, “технічна експертиза” тощо. У “Порядку” застосовується термін “стандарти з державного гарантування якості”, зокрема щодо аудиту з метою сертифікації СМЯ (п.35), що в принципі не вірно,</p>	<p>Приймається частково.</p> <p>У пунктах 31 та 32 словосполучення “комісія з аудиту спроможності СМЯ” змінено на словосполучення “група аудиту”.</p> <p>Стосовно термінів, наведених у “Порядку”:</p> <p>Експертом зазначено: “визначення деяких термінів в “Порядку” не сумісне з відповідними визначеннями, які встановлені міжнародними стандартами та стандартами НАТО, зокрема визначення термінів “аудит процесів”. Вживання та трактування термінів не завжди є коректним,</p>

<p>оскільки в НАТО вимоги до СМЯ постачальників встановлені в стандартах (публікаціях) із забезпечення якості AQAR-2110, AQAR-2131, AQAR-2310 та в стандарті AQAR-2210, який встановлює додаткові до AQAR-2110 та AQAR-2310 вимоги, які стосуються програмного забезпечення. Ці стандарти контрактного типу не є стандартами з ДГЯ та застосовуються також й поза межами ДГЯ. Визначення терміну “державне гарантування якості” не відповідає стандарту НАТО AQAR-2070. Окрім того визначення є некоректним, оскільки у такому формулюванні відсутній об’єкт встановлення відповідності, що створює ризики неправильного розуміння і застосування терміну, а також до спотворення сутності ДГЯ. Також у “Порядку” використано словосполучення “аудит спроможності СМЯ” та “комісія з аудиту спроможності СМЯ” (пп.31, 32), що взагалі не зрозуміло, оскільки, по-перше, відповідно до міжнародних стандартів, аудит здійснюється аудиторською групою (або групою аудиту), а по-друге, аудиту спроможності СМЯ не існує, натомість, існує оцінювання відповідності СМЯ шляхом проведення аудиту СМЯ (див. міжнародний стандарт ISO 19011), результати якого можуть використовуватися з метою оцінювання спроможностей учасників відбору.</p>	<p>наприклад, щодо мети аудиту процесів. Певні визначення термінів є неточними і неповними, зокрема визначення термінів “система державного гарантування якості”, “технічна експертиза” тощо”.</p> <p>Але експертом не вказано яким саме стандартам та визначеним в них термінам є несумісність. Тому є незрозумілим, в якій частині терміни, що наведені у “Порядку”, не відповідають міжнародним стандартам та стандартам НАТО.</p> <p>Визначення у “Порядку” термінів: “аудит процесів”, “система державного гарантування якості”, “технічна експертиза”, “стандарти з державного гарантування якості” здійснено з метою забезпечення цілісності моделі ДГЯ та врахування специфіки її функціонування на першочерговому етапі.</p> <p>Разом з цим необхідно зазначити, що під час розроблення “Порядку” був врахований досвід створення системи забезпечення якості та ДГЯ, в тому числі проаналізовано понятійний апарат з цих питань, в державах - членах НАТО.</p> <p>Експертом зазначено, що визначення терміну “державне гарантування якості” не відповідає стандарту</p>
---	---

		<p>НАТО AQAP-2070. Окрім того визначення є некоректним, оскільки у такому формулюванні відсутній об'єкт встановлення відповідності, що створює ризики неправильного розуміння і застосування терміну, а також до спотворення сутності ДГЯ.</p> <p>Слід зауважити, що стандарт НАТО AQAP-2070 визначає термін “взаємного державного гарантування якості” між державами-членами НАТО.</p> <p>Термін ДГЯ, визначений у “Порядку” повністю відповідає визначенню ДГЯ у відповідності до статі 1 (пункт 7) Закону України “Про оборонні закупівлі”.</p>
4.	<p>Відповідно до “Порядку” до робіт з ДГЯ залучаються різні заінтересовані сторони, проте умови їх залучення та порядок взаємодії не визначені.</p>	<p>Не приймається.</p> <p>Заінтересовані сторони у тексті “Порядку” згадані тільки у п. 52, як можливі користувачі інформаційних послуг, це можуть бути як юридичної так фізичної особи.</p> <p>Умови залучення заінтересованих сторін передбачається визначити у відповідних зареєстрованих у Мінюсті нормативно-правових актах Міноборони, як уповноваженого органу з ДГЯ.</p>
5.	<p>“Порядок” містить загальні фрази типу “встановленим порядком” без розкриття змісту і відповідних посилань.</p>	<p>Не приймається.</p>

	<p>Наприклад, “представник уповноваженого органу - фізична та (або) юридична особа, відповідальна за виконання робіт з державного гарантування якості, яка встановленим порядком уповноважена на проведення робіт з державного гарантування якості” (п.2), “До складу комісії з аудиту спроможності СМЯ, які проводяться уповноваженим органом та (або) його представниками, можуть включатися встановленим порядком представники спеціалізованих організацій у якості технічних експертів” (п.32), що викликає низку питань – що це за порядок?, ким він встановлений?, як з ним ознайомитись? і т.д.</p>	<p>Питання уповноваження на проведення ДГЯ та залучення представників спеціалізованих організацій є прерогативою уповноваженого органу. Тому порядок уповноваження та залучення буде регулюватися адміністративними регламентами уповноваженого органу.</p>
6.	<p>У пункті 3 “Порядку” визначено, що порядок проведення державного гарантування якості (далі - ДГЯ) в умовах особливого періоду визначаються у відповідності із законодавством України та умовами державних контрактів (договорів)”, проте, визначення такого порядку має бути предметом саме цього документа.</p>	<p>Приймається частково.</p> <p>1. Пропонується уточнити п.3 “Порядку”, та викласти у такий редакції: “3. Порядок проведення державного гарантування якості (далі - ДГЯ) в умовах особливого періоду визначається у відповідності до законодавства України, що буде діяти під час особливого періоду, умовами державних контрактів (договорів), конструкторської документації та технічних умов на продукцію.”</p>
7.	<p>“Порядком” передбачено перевірку спроможностей</p>	<p>Не приймається.</p>

	<p>учасників відбору, але, відповідно до стандартів НАТО, перевірка спроможностей не є частиною ДГЯ. Інше питання, що оцінювання СМЯ учасників відбору при застосуванні ДГЯ може впливати на обсяг оцінювання спроможностей, обмеживши його лише тими питаннями, які не є предметом оцінювання під час оцінювання відповідності СМЯ. Відповідно до документів НАТО (STANAG 4107, AQAP-4107, AQAP-2070) ДГЯ полягає в оцінюванні відповідності системи менеджменту якості постачальників вимогам певного стандарту, а саме або AQAP-2110, або AQAP-2131, або AQAP-2310 та нагляді за функціонуванням цієї системи під час виконання конкретного контракту. Вимоги зазначених стандартів НАТО не передбачають перевірку спроможності учасників відбору, яка, відповідно, не відноситься до ДГЯ.</p>	<p>Відповідно до статі 1 (пункт 7) Закону України “Про оборонні закупівлі” державне гарантування якості це встановлення уповноваженим органом з державного гарантування якості відповідності процесів забезпечення якості товарів, робіт і послуг оборонного призначення вимогам державних контрактів (договорів).</p> <p>Оцінювання спроможності учасників відбору є складовими процесу забезпечення якості та одним з елементів передконтрактної роботи, як процесу закупівлі, під час якого проводиться перевірка можливості виконавця забезпечити якість продукції оборонного призначення встановленим вимогам державного замовника.</p> <p>З метою забезпечення виконання вимог зазначеного закону у “Порядку” роботи з перевірки спроможності включені до ДГЯ.</p>
8.	<p>Аналогічно щодо пп. 34-36. УОДГЯ не є органом з сертифікації СМЯ, а сертифікація СМЯ не може бути частиною ДГЯ відповідно до стандартів НАТО та міжнародних стандартів. Окрім того, оскільки ДГЯ здійснюється в інтересах замовника, УОДГЯ принципово не може займатись питаннями сертифікації систем</p>	<p>Не приймається.</p> <p>Відповідно до Закону України “Про оборонні закупівлі” підтвердження відповідності учасників відбору визначено:</p> <p>“При встановлені державним замовником вимог щодо</p>

	<p>менеджменту якості постачальників в будь якому вигляді.</p>	<p>державного гарантування якості на основі вимог відповідних міжнародних та/або європейських стандартів та/або їх національних еквівалентів підтвердження відповідності учасників відбору такому критерію здійснюється шляхом надання учасником відбору сертифіката відповідності від уповноваженого органу з державного гарантування якості“ (стаття 22, пункт 3).</p> <p>“Відповідність кваліфікаційним критеріям (договірним вимогам) щодо систем менеджменту якості підтверджується учасниками відбору шляхом надання чинних сертифікатів відповідності, виданих незалежними вітчизняними або іноземними органами чи організаціями з оцінки відповідності, які акредитовані національним органом України з акредитації або іноземним органом з акредитації, який є стороною багатосторонньої угоди про визнання Міжнародного форуму з акредитації та/або Європейської кооперації з акредитації, відповідно до стандарту ISO/IEC 17021 або ДСТУ ISO/IEC 17021, або у разі встановлення вимог до державного гарантування якості, - спеціально уповноваженими органами з державного гарантування якості (у тому числі іноземними)” (статтею 22 пункт 4).</p> <p>Тобто, виходячи з вимог закону, уповноважений орган</p>
--	--	---

		<p>має законодавчі повноваження надавати сертифікат відповідності.</p> <p>Виходячи з цього були сформовані пункти 34-36 “Порядку”.</p> <p>При цьому також був врахований досвід держав-членів НАТО з питань оцінки відповідності СМЯ. Наприклад, уповноваженим органом з ДГЯ Чеської Республіки здійснюється сертифікація СМЯ оборонних підприємств. Робочою групою НАТО з питань якості Групи з управління життєвим циклом ОВТ (АС/327) останнім часом активно розглядається питання щодо стандартизації процедур сертифікації СМЯ на відповідність стандартів НАТО серії AQAP.</p>
9.	<p>Не зрозумілі мета, підстави та порядок залучення органів з оцінки відповідності (п.35). Не визначено відповідні критерії та взаємодія. Визначення такого порядку не може здійснюватися виключно міністерством оборони, оскільки такий підхід створює значні корупційні ризики.</p>	<p>Не приймається.</p> <p>Пунктом 35 “Порядку” визначено, що порядок залучення органів з оцінки відповідності до проведення робіт з ДГЯ та формування їх переліку визначається уповноваженим органом.</p> <p>Зазначений документ передбачається зареєструвати у Мінюсті, тому що він буде мати регуляторний характер.</p> <p>Ствердження стосовно того, що визначення такого</p>

		порядку не може здійснюватися виключно міністерством оборони, оскільки такий підхід створює значні корупційні ризики, є безпідставним та базується виключно на суб'єктивній думці експерта.
10.	П.36 “Порядку” містить одразу кілька хибних положень, зокрема: доведення відповідності стандартам не може здійснюватися впровадження цих стандартів; вимоги до документації СМЯ та управління нею встановлені у відповідних стандартах; обґрунтування виконавцем спроможності забезпечити виробництво продукції є досить сумнівним інструментом; визначення організаційної структури, обов’язків та повноважень керівництва стосовно контролю якості продукції недостатньо з точки зору функціонування СМЯ, тощо. Якщо є додаткові вимоги до документації СМЯ відносно відповідних вимог стандартів, вони мають бути визначені контрактом а не цим “Порядком”.	<p>Приймається.</p> <p>Пропонується пункт 36 “Порядку” викласти у такій редакції:</p> <p>“Під час аудиту з метою сертифікації СМЯ здійснюється оцінка СМЯ виконавця на відповідність вимогам стандартів НАТО серії AQAP, зокрема стандартів AQAP-2110, AQAP-2131, AQAP-2310 та AQAP-2210, або військовим стандартам, які ідентичні цим стандартам”.</p>
11.	Сумнівними є положення “Порядку” щодо залучення працівників представників замовника до виконання робіт з ДГЯ з точки зору забезпечення незалежності і неупередженості результатів. Це створює корупційні ризики. Принципово, залучення компетентних	<p>Не приймається.</p> <p>Функції, повноваження та сфера відповідальності представництв державних замовників, у разі їх залучення до проведення ДГЯ, буде визначатися уповноваженим органом з ДГЯ в залежності від завдань, які на них</p>

	<p>представників замовника можливе, але тільки за певних умов і застережень, але тоді ці умови та застереження мають бути визначені “Порядком”.</p>	<p>покладаються під час ДГЯ.</p> <p>“Порядком” передбачається залучати представництва замовника для проведення таких робіт в рамках ДГЯ:</p> <ul style="list-style-type: none"> ідентифікація, аналізування та оцінювання ризиків; остаточної перевірки (контролю якості) та приймання продукції; оцінювання спроможності виконавця, забезпечити виконання державного контракту (договору). <p>Залучення представництв державних замовників до проведення зазначених робіт обумовлено:</p> <p>наявністю у представництв державних замовників відповідних компетенцій (оцінювання ризиків), законодавчо визначених повноважень (остаточна перевірка та контроль якості), оцінювання спроможності досвіду роботи з супроводження державних контрактів (оцінювання спроможності).</p> <p>Ствердження стосовно того, що залучення представників замовника до виконання робіт з ДГЯ, з точки зору забезпечення незалежності і неупередженості є сумнівним та створює корупційні ризики, є безпідставним.</p>
--	---	--

		<p>Крім того, залучення представництв замовника до процесів ДГЯ передбачено п.33 Порядку здійснення контролю за якістю товарів, робіт і послуг оборонного призначення на всіх етапах їх розроблення, виробництва, модернізації, ремонту та утилізації, а також за цільовим використання коштів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 липня 2021р. №781.</p>
12.	<p>Аспекти функціонування електронної бази даних (ЕБД) з ДГЯ не прописані, структура ЕБД не визначена навіть поверхнево.</p>	<p>Приймається.</p> <p>Пропонується пункт 51 викласти у такій редакції:</p> <p>“Електронна база даних з ДГЯ формується та ведеться уповноваженим органом та призначена для забезпечення інформаційної підтримки робіт з ДГЯ, а також інформування заінтересованих сторін з питань ДГЯ.</p> <p>До електронної бази даних включається інформація щодо звітних документів з ДГЯ, результатів аудиторської діяльності, класифікації ризиків, сертифікації систем менеджменту якості виконавців, нормативних документів з ДГЯ та оцінки відповідності, рекламацийної роботи, тощо”.</p>
13.	<p>Відповідно до стандартів НАТО оцінювання відповідності продукції та її сертифікація (п.28) не є частиною ДГЯ. Якщо є відповідна потреба у</p>	<p>Приймається частково.</p> <p>Сертифікація продукції не є складовою робіт з ДГЯ</p>

	<p>покупця/замовника, це має бути відображено в контракті (договорі), але це не може стосуватися ДГЯ.</p>	<p>відповідно до пункту 26 “Порядку”.</p> <p>Але з метою ефективної реалізації процесу забезпечення якості, на окрему вимогу замовника може бути проведена сертифікація продукції, що повинно визначатися у контрактах (договорах).</p> <p>З метою створення цілісної моделі забезпечення якості товарів, робіт і послуг оборонного призначення питання можливості сертифікації продукції включено до “Порядку.”</p>
14.	<p>В “Порядку” випущено такий важливий аспект, як перевірка та уточнення ідентифікації, аналізу та оцінювання ризиків після отримання запиту щодо ДГЯ.</p>	<p>Не приймається.</p> <p>Перевірка та уточнення ідентифікації, аналізу та оцінювання ризиків після отримання запиту щодо ДГЯ, є одним з елементів робіт під час проведення взаємного державного гарантування якості, визначеного тільки у стандарті AQAP-2070. Це зроблено в першу чергу з урахуванням того, що уповноважений орган в країні виконання контракту більше обізнаний зі становищем та факторами ризиків, і може коригувати визначені уповноваженим органом іншої країни ризики та їх оцінку. “Порядком” передбачається замовлення у уповноваженого органу іншої країни робіт з ДГЯ. Якщо це країна НАТО або країна-партнер, вони спираються на вимогу двосторонньої угоди з використанням в роботі стандарту AQAP-2070.</p>

		<p>Тому прописувати в “Порядку”, що буде проведена перевірка або уточнення ризиків окремо від усіх інших, передбачених стандартом AQAP-2070, робіт з ДГЯ не має сенсу.</p>
<p>15.</p>	<p>Деякі положення “Порядку” є неповними і передбачають прийняття подальших рішень щодо порядку виконання робіт з боку УОДГЯ або Міністерства оборони (п.23), що не сприяє прозорості процесу. Якщо вже створюється документ, метою якого є встановлення певного порядку, то цей документ має бути цілісним, повним та точним, щоб мінімізувати ризики прийняття некоректних рішень.</p>	<p>Не приймається.</p> <p>У “Порядку” передбачено, що механізми виконання окремих видів робіт, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> розроблення протоколу аналізу ризиків та його форма; формування вимог з ДГЯ у державних контрактах (договорах) та їх типовий перелік; формування запиту щодо проведення ДГЯ; формування переліку органів з оцінки відповідності товарів, робіт і послуг оборонного призначення та залучення органів з оцінки відповідності до проведення робіт з ДГЯ; організації та проведення перевірки спроможності виконавця; формування та використання звітних документів, а також їх форми; <p>будуть визначені окремими документами, які</p>

розробляються уповноваженим органом.

Це зроблено виходячи з таких факторів:

1. Для оптимізації документу та виключення з нього інформації, яка суттєво збільшить його обсяг, в той же час не може вплинути/змінити систему ДГЯ.

Наприклад: тільки стандарт НАТО ARAMP-1 “Посібник НАТО управління ризиками для програм закупівель” має 90 сторінок. Крім нього, вимоги щодо проведення ідентифікації, оформлення результату аналізу викладені в різних стандартах НАТО серії AQAP, обсяг яких складає декілька десятків аркушів (тільки в AQAP 2070 рекомендації щодо ризиків та використання аналізу їх займає більше 14 аркушів). Таким чином, тільки викладення порядку робіт, спрямованих на ефективне виявлення ризиків, визначення їх пріоритетності, розробку стратегій реагування (управлінські рішення) та надання необхідної інформації (оформлення протоколу) збільшить “Порядок” ДГЯ на сотню аркушів. Тому з метою оптимізації та узагальнення вимог різних стандартів НАТО прийнято рішення про те, що викладення деяких видів робіт буде зроблено в окремому документі.

Такий підхід стосується й інших робіт, які

		<p>передбачено викласти окремо.</p> <p>Таким чином вважаємо, що окреме викладення роз'яснень та форм деяких видів робіт жодним чином не може вплинути або збільшити ризик “прийняття некоректних рішень”.</p> <p>2. Основні вимоги “Порядку” стосовно формування та проведення робіт з ДГЯ повинні бути зрозумілі та прості для впровадження та виконання суб'єктами господарювання, а “захарашення” додатковою інформацією нормативного документа призведе до його ускладнення.</p> <p>3. Мета, з якою передбачена будь-яка робота з проведення ДГЯ в “Порядку” вказана, тому опис її проведення в окремому документі не може вплинути на зміст вказаної мети.</p>
--	--	---

ТВО директора Департаменту державного
гарантування якості Міністерства оборони України
полковник

Євгеній КУРБЕТ